R. 1920.

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA ROLNICTWA I DÓBR PAŃSTWOWYCH

Rzeczypospolitej Polskiej.

WARSZAWA. № 11. 30 Września 1920 r.

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zmiany rozporządzenia w sprawie poboru koni z dnia 26 lipca 1919 r. (Monitor Polski № 182 z dn. 14 sierpnia 1919 r.)

Na mocy ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z dnia 11 kwietnia 1919 r. (Dz. P. № 32 poz. 264) i ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 37 poz. 212) w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej i częściowej zmiany ustawy z dnia 11 kwietnią 1919 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. P. 1919 r. № 32 poz 264), oraz w częściowej zmianie rozporządzenia w sprawie poboru koni z dnia 26 lipca 1919 r. (Monitor Polski № 182 z dn. 14 sierpnia 1919 r.) zarządza się co następuje;

Art. 1. Art. 1 powyższego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Rozdziału zapotrzebowanej przez armię ilości koni na poszczególne Województwa dokonywa Ministerstwo Rolnictwa i D. P. w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych. Ścisłego podziału wyznaczonego na Województwa kontyngensu koni na poszczególne powiaty dokonywa Urząd Wojewódzki w porozumieniu z Dowództwem Okręgu Generalnego. Podziału wyznaczonego na powiat kontyngensu koni pomiędzy gminy oraz repartycję koni pomiędzy większą i mniejsza własność dokonywa powiatowa Komisja poboru koni przy współudziale przedstawicieli mniejszej i większej własności".

Art. 2. Dotychczasowe punkty 1 i 6 art. II tegoż rozporządzenia otrzymują następujące brzmienie:

1. Konie w wieku poniżej lat 4 ch.

6. Konie, należące do instytucyj i zakładów użyteczności publicznej, posiadające zaświadczenia odnośnego województwa, w Małopolsce — Generalnego Delegata Rządu, w miastach: Warszawie, Łodzi i Lublinie — Komisarza Rządu, w Krakowie i Lwowie — Prezydenta Miasta.

Dotychczasowy punkt 8 art. II tegoż rozporządzenia uchyla się całkowicie, a dotychczasowe punkty 9 i 10 oznacza się liczbą 8 i 9, zachowując ich dotychczasowe brzmienie. Natomiast dotychczasowe punkty 11 i 12 oznacza się liczbą 10 i 11, brzmienie zaś ich będzię następujące:

10. a) Ogiery i klacze, zaregrestrowane jako materjał hodowlany, o ile posiadają zaświadczenia, uznane przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, oraz klacze, odstanowione ogierami państwowemi lub prywatnemi, zakwalifikowanemi do hodowli, posiadające świadectwa odstanowienia.

b) Ogiery i klacze pełnej krwi angielskiej, posiadające zaświadczenia Towarzystwa Zachęty Hodowli Koni w Polsce.

11. Konie, dostarczone przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych dla zagospodarowania odłogów, posiadające zaświadczenia Min. Rol, i D. P.

Art. 3. Z uwzględnieniem powyższych zmian w art. 2 niniejszego rozporządzenia otrzymuje dotychczasowy ustęp 1 artykułu III rozporządzenia z dnia 26.VII—19 r. następujące brzmienie:

„Konie, wyszczególnione w art. II pod liczbą 2) 7) 8) 9) 10) i 11), niezależnie od ich wieku, są bezwarunkowo zwolnione od przyprowadzenia na plac poboru, natomiast inne konie poniżej lat 3 zwolnione są wprawdzie od tego obowiązku, Komisja poboru koni może jednak zarządzić dostarczenie tychże na plac poboru celem stwierdzenia istotnego ich wieku. Konie zaś, wyszczególnione pod 3) 4) 5) i 6), tylko wtedy jeżeli dana instytucja, względnie osoba, nie posiada więcej koni, aniżeli ilośc etatowa.

Pozostałe ustępy tegoż artykułu zatrzymują swoje dotychczasowe brzmienie.

Art. 4. Ustęp 2 art. IV zmienia się w następujący sposób:

„Plany poboru koni, odpowiednio do rozkazów Min. Spraw Wojsk., sporządzają wojskowe Okręgi Generalne w porozumieniu z wojewodami”.

Art. 5. Punkt 5 artykułu VI A powyższego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Powiatowy referent rolny, a w jego braku powiatowy lekarz weterynarji, jako reprezentant Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych”.

W związku z tą zmianą brzmieć będzie punkt 6) art. VI B. jak następuje:

„Powiatowy referent rolny, względnie powiatowy lekarz weterynarji, jako reprezentant Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, jest rzeczoznawcą we wszystkich sprawach hodowlanych, względnie weterynaryjnych, wyłaniających się w trakcie Komisji”.

Art. 6. Art. VII p. A. otrzymuje następujące brzmienie:

A. CENY.

Za konia	typu	kawaler. i artyler.	I	kateg.	mk. pol.	35.000
„	„	„	II	„	„	33 000
„	„	„	III	„	„	30.000
„	„	taborowego	I	„	„	28.000
„	„	„	II	„	„	25.000
„	„	„	III	„	„	22 000

Ceny powyższe obowiązują aż do odwołania.

Jako konie taborowe uważa sie konie poniżej 148 ctm., konie wyższe — za kawalerjskie lub artyleryjskie stosownie do ich budowy.

Za konie typu kawaler. i artyler. specjalnie dobre, wysokokrwiste dopłaca się 10% ustanowionej ceny.

Za uździenice i postronek, z któremi pobrany koń ma być oddany, nie należy się osobna zapłata.

W pierwszem zdaniu ustępu B. tegoż artykułu odpadają słowa: „po porozumieniu się z reprezentantem armji”.

Art. 7. W miejsce trzech pierwszych ustępów art. IX tegoż rozporządzenia stanowi się:

„Wypłaty za zarekwirowane konie dokonywują powiatowe kasy skarbowe (urzędy podatkowe).

Szczegóły sposobu tych wypłat normowane będą wewnętrznemi przepisami Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych".

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 13 lipca 1920 r.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:
Kuczyński

Minister Spraw Wojskowych:
w z. *Sosnkowski*

(Dziennik Ustaw № 56 z dnia 15 VII. 1920 r. poz. 351).

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 19 lipca 1920 r.

w przedmiocie poboru koni.

Art. 1. Od poboru koni, unormowanego rozporządzeniami Ministrów Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych z dnia 26 lipca 1919 r. (Monitor Polski № 182 z dn 14 sierpnia 1919 r.) oraz z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 55 poz. 351). ogłoszonemi w jednolitem brzmieniu w № 156 Monitora Polskiego z dnia 14 lipca 1920 r., zwalnia się klacze z wyjątkiem tych powiatów, w których powiatowy kontyngens koni nie zostanie w całości pokryty wałachami i ogierami.

Art. 2. W razie zarządzenia poboru koni należy przyprowadzić na plac poboru wszystkie klacze niezwolnione w myśl art. II i III pierwszego z rozporządzeń wymienionych w art. 1. (w brzmieniu z dnia 14 lipca 1920 r.), pobór klaczy jednak nastąpić może tylko w wypadku wyjątkowym przewidzianym w art. 1.

Przepis artykułu niniejszego oraz art. 1 w niczem pazatem nie narusza postanowień cytowanego wyżej rozporządzenia, dotyczących klaczy. Bezwzględnie zatem zwalnia się od poboru klacze licencjonowane, warunkowo zaś zwalnia się od przyprowadzenia na miesce poboru klacze wysokoźrebne i klacze ze źrebiętami w wieku do trzech miesięcy.

Art. 3. Na czas poboru koni wydaje się zakaz wywozu oraz wyprowadzania koni z jednego powiatu do drugiego bez zezwolenia władzy administracyjnej I instancji Minister Spraw Wojskowych ustali termin ustania tego zakazu i zawiadomi o tem Minisra Spraw Wewnętrznych celem ogłoszenia.

Art. 4. Zezwoleń, przewidzianych w art. 3, władze administracyjne I instancji udzielać mogą tylko w ważnych i niecierpiących zwłoki wypadkach. Zezwolenia takie wydaje się na piśmie i podaje się w nich wszelkie szczegóły niezbędne do ewidencji każdorazowego miejsca pobytu koni, na których wywóz lub wyprowadzenie zezwolono. Zezwolenia powyższe wydaje władza właściwa dla miejsca zamieszkania posiadacza konia.

Art. 5. Osoby wywożące lub wyprowadzające konia mają obowiązek okazywać zezwolenia, przewidziane w art. 3 organom kontrolującym.

Art. 6. Konie wyszczególnione w art. II ust. 2, 7, 11 i 12 rozporządzenia ministerjalnego (w brzmieniu z dn. 14 lipca 1920 r.) a mianowicie: konie ze stadnin państwowych, konie należące do ambasad i konsulatów, konie licencjonowane i wyścigowe, jakoteż konie liczące mniej niż 3 lata wieku można wywozić i wyprowadzać do innego powiatu, o ile przynależność tych koni do wymienionych wyżej kategorji zaswiadczy władza administracyjna I instancji

Art. 7. Wyjazd chwilowy czysto gospodarczej natury bez zmiany stajni z powiatu do powiatu dopuszczalny jest za przepustkami miejscowej władzy bezpieczeństwa. Przepustki te po zużytkowaniu podlegają zwrotowi tej władzy, która je wydała i służyć będą do stwierdzenia powrotu koni, chwilowo opuszczających powiat.

Art. 8. Skutki karne przewidziane w art. 15 ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z dn. 11 kwietnia 1919 r. (Dz. Pr. P. P. № 32 poz. 264) oraz w art. X rozporządzenia ministerjalnego w brzmieniu z dn. 14 lipca 1920 r. podlegają odpowiedniemu zastosowaniu również do osób winnych przeciwdziałania niniejszemu rozporządzeniu.

Art. 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na całym obszarze Państwa z wyjątkiem obszaru b. dzielnicy pruskiej.

Naczelnik Państwa i
Przewodniczący Rady Obrony Państwa:
J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:
Wł. Grabski.

(Dz. Ust. № 63 z dnia 28.VII 1920 r. poz. 415).

USTAWA

z dnia 15 lipca 1920 r.

w przedmiocie wypłaty zastępczej pewnych kategoryj wierzytelności, należnych obywatelom Państwa Polskiego od niemieckich, austro-węgierskich i austrjackich b. rządów zaborczych, względnie okupacyjnych.

Art. 1. Upoważnia się Główny Urząd Likwidacyjny do wypłaty zastępczej należnych obywatelom polskim niektórych wierzytelności, opartych na umowie lub na obowiązujących przepisach, i powstałych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego, a nie wypłaconych przez niemieckie, austro węgierskie i austrjackie, b. rządy zaborcze, względnie okupacyjne.

Art. 2. Wypłata zastępcza dotyczy wierzytelności, pochodzących z tytułu:

1) umowy o najem usług.

2) zwrotów kaucji i depozytów, złożonych na rzecz skarbu państw zaborczych lub okupacyjnych, a przejętych przez władze polskie, o ile tytuł do ich zatrzymania wygasł,

3) umownych dostaw prac i robót, dokonanych na rzecz państw zaborczych lub okupacyjnych, o ile Państwo Polskie z nich skorzystało lub korzysta,

4) kosztów leczenia i wszelkich tytułów prywatno-prawnych, przysługujących szpitalom, jako też instytucjom humanitarnym.

Art. 3. Wypłata nastąpi do wysokości sumy należnej od b. państw zaborczych i okupacyjnych. bez jakichkolwiek należytości ubocznych i jedynie co do roszczeń, które zostały w przepisanym porządku zgłoszone i sprawdzone pod względem należności i wysokości, pod warunkiem złożenia przez wierzyciela deklaracji, koniecznej dla rozrachunku międzypaństwowego. Wypłata może być uskuteczniona w obligacjach pożyczki wewnętrznej.

Decyzja o wypłacie zastępczej nastąpi wedle uznania Głównego Urzędu Likwidacyjnego, działającego w porozumieniu z odnośnem Ministerstwem, przy wykluczeniu drogi sądowej.

Art. 4. Postanowienia ustawy niniejszej nie stosują się do roszczeń do „Krajowego Urzędu Odbudowy we Lwowie w likwidacji“.

Art. 5. Wykonanie ustawy porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Marszałek:
Trąmpczyński

Prezydent Ministrów i
Minister Skarbu:
W. Grabski

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego:
w z. *Karśnicki*

(Dziennik Ustaw № 70 z dnia 9.VIII. 1920 r. poz. 465).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji w przedmiocie obrotu bydłem, trzodą chlewną, owcami, kozami, mięsem i przetworami mięsnemi, tłuszczami, masłem, mlekiem, jajami, drobiem i rybami.

Na zasadzie art. 5 go ustawy z dnia 9 go lipca 1920 r. „O aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21“ (Dzien. Ust. R. P. № 56 — 1920 r. poz. 348) Ministerstwo Aprowizacji zarządza:

Art. 1. Obrót bydłem, trzodą chlewną, owcami, kozami, mięsem, i przetworami mięsnemi, tłuszczami, masłem, mlekiem, jajami, drobiem, rybami—jest wolny, lecz z następującemi ograniczeniami.

Art. 2. Wywóz wszelkiemi środkami przewozowemi, jak i przenoszenie środków żywności wymienionych w art. 1, poza granice Państwa jest dozwolony na podstawie każdorazowego zezwolenia właściwych organów państwowych za uprzednią zgodą Ministerstwa Aprowizacji.

Art. 3. Przegon i wwóz wymienionych w art. 1-ym artykułów z którejkolwiek miejscowości b. Kongresówki i b. Galicji do wszystkich powiatów granicznych kolejami i drogą wodną — w ruchu towarowym — wagonowo — jest dozwolony wyłącznie za listami przewozowemi Ministerstwa Aprowizacji pod adresem starostw; przewóz kolejami, drogą wodną i kołową mniejszych ładunków na podstawie zezwoleń władz aprowizacyjnych II-ej instancji: Województw, względnie Generalnego Delegata Rządu dla Małopolski a do 20 tu klg.—na podstawie zaświadczeń starostw.

Ludności, zamieszkującej powiaty graniczne, wolno przewozić artykuły, wymienione w art. 1 ym niniejszego rozporządzenia, z innych powiatów w ilości nie przekraczającej 2 kilo wagi.

Art. 4. Ograniczenia art. 3 nie dotyczą przewozu i przegonu z powiatów granicznych do powiatów wewnątrz Państwa.

Obrót między granicznemi powiatami i wewnątrz powiatu jest wolny.

Art. 5. Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia będą karane na zasadzie art. 6 go ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. aresztem do 6-ciu miesięcy i grzywną do 1.000.000 marek lub jedną z tych kar. Usiłowanie i udział będą karane narowni z dokonaniem.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw. Równocześnie traci moc prawną rozporządzenie z dnia 12-go marca 1920 r. (Dziennik Ustaw R. P. № 24—1920 r. poz. 151).

Warszawa, dnia 30 lipca 1920 r.

Minister Aprowizacji:
w z. *L. Zaborowski*

(Dziennik Ustaw № 71 z dn. 9.VIII. 1920 r. poz. 484).

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa Skarbu celem wykonania ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dzien. Ust. R P. № 73, poz. 498) o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach bezpośrednich i stemplowych) na obszarach b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego.

Na zasadzie art. 20 ustawy z dnia 16 lipca 1920 r. (Dzien. Ust. R. P. № 73, poz. 498) zarządzam, co następuje

CZĘŚĆ I

Dział I.

§ 1 (do art. 2). Uwolnienie kwitów i rachunków od opłaty stemplowej, przewidziane w art. 20 ust. 1 ros. ustawy o opłatach (Zb. Pr. Ces. Ros. t. V wyd. 1903 r.), nie zostało uchylone. Wobec tego kwity i rachunki

opiewające na kwoty do 9 mk. włącznie (§ 17 rozp. b. c. i k. Gen. Gub. wojskowego z 27/8 1918, Dz. Rozp. c i k. Zarządu wojskowego Część XVI № 53 i ustawa z dnia 15/1 1920 r. Dz. U. R. P. № 5, poz. 26) nie podlegają opłacie.

Kwity opiewające na kwotę wyższą niż 9 mk. ale nie przewyższającą 10.000 mk. podlegają opłacie w wysokości 50 fen. od każdej pełnej lub zaczętej setki. Kwity zaś opiewające na kwotę przewyższającą 10.000 mk. podlegają opłacie w wysokości 50 mk. od pierwszych 10.000 mk. oraz w wysokości 5 mk. od każdej pełnej lub zaczetej tysiączki, o ktorą kwitowana kwota przekracza 10.000 mk. (art. 50 ros. ust stemplowej).

Opłata przypada tylko raz bez względu na ilość arkuszy kwitu.

To samo odnosi się do rachunków z tą tylko różnicą, że opłata od każdej pełnej lub rozpoczętej setki do 10.000 mk. wynosi po 20 fen, a od każdej tysiączki przewyższającej 10.000 mk. po 2 mk.

§ 2 (do art. 3). Wskutek ustanowienia wymienionych w art. 3 dodatków wynoszą opłaty. przypadające w myśl ros. ustawy o opłatach, a mianowicie:

a)	od dokumentów w przedmiocie tranzakcji handlowych, dotyczących kupna sprzedaży towarów w myśl art. 57 ust. 3	0,2%
b)	od aktów odstąpienia, kupna, dostawy i zamiany w myśl art. 51 ust. 1 i od zobowiązań w myśl art. 48 ust. 2 i art. 51 ust. 2	1%
c)	od dokumentów i aktów w przedmiocie zawarcia spółek w myśl art. 51 ust. 1	2%
d)	od akcji w myśl art. 54	3%

§ 3 (do art. 4) Prócz opłaty aljenacyjnej w wysokości 6% należy przy pisemnych przeniesieniach nieruchomości pobierać tylko opłatę aktową kancelaryjną w myśl art. 280 ros. ustawy o opłatach. gdyż opłata stemplowa w myśl art. 51 ust. 1 wzpomnianej ustawy w zastosowaniu do aktów przeniesienia nieruchomości zostaje zniesioną.

Dział II.

§ 4 (do art. 6 i 7). Wskutek ustanowienia wymienionych w art. 6 dodatków wynoszą opłaty przypadające w myśl taryfy stemplowej, wprowadzonej rozporządzeniem z dnia 19 lipca 1916 r. (Dz Rozp. dla b. Gen. Gub. Warszawskiego № 40, poz. 127), a mianowicie:

a)	od umów kupna towarów. przeznaczonych na odsprzedanie lub do przerobienia albo do bezpośredniego zużycia w przemyśle w myśl poz. 11, a, 3)	0,2%
b)	od aktów odstąpienia w myśl poz. 1, od aktów przeniesienia ruchomości i wierzytelności w myśl poz. 10, c) 2) i 3) i 11, a, 2), od umów o dostawę w myśl poz. 12, od obligów w myśl poz. 19 a, 1) i 2), od aktów zamiany w myśl poz. 21 i od protokułów licytacji w myśl poz. 26	1%
c)	od aktów zawarcia spółek w myśl poz. 10, d	2%
d)	od zawarcia spółek akcyjnych w mysl poz. 10, a, 1) i 10, b)	3%
e)	od przeniesienia nieruchomości w myśl poz. 10, c, 1) i 11, a, 1)	6%

Stawkę tę stosuje się również przy sprzedaży na rzecz potomstwa, gdyż przepis poz. 11, a, 1) część druga zostaje uchylony (art. 7).

§ 5 (do art. 9). Przewidziane w poz. 16, a, 1), 17, a, 1) i 17, b uwolnienie kwitów i rachunków, opiewających na kwotę do 5 mk. włącznie nie zostało uchylone. Wobec tego kwity i rachunki opiewające na kwotę do 5 mk. włącznie żadnej opłacie nie podlegają

Kwity opiewające na kwoty wyższe niż 5 mk. podlegają opłacie po 50 fen. od każdej pełnej lub rozpoczętej setki (§ 9 rozp. z r. 1916 Dzien. Rozp. dla b. G. G. Warsz. № 40, poz. 126).

Rachunki opiewające na kwoty wyższe niż 5 mk. podlegają opłacie po 50 fen. od każdych pełnych lub rozpoczętych 250 mk.

Opłaty te przypadają tylko raz bez względu na ilość arkuszy kwitu lub rachunku.

CZĘŚĆ II.

§ 6 (do art. 11). Tym artykułem nie została zniesiona stała opłata stemplowa w myśl poz. tar. 65, A, b) ustawy z 13/12 1862 Dz. p. p. № 89 i § 9 e, ces. rozp. z 28/8 1916 Dz. p. p. № 281.

§ 7 (do art. 13). Przy obliczeniu opłat od rachunków w myśl art. 13 nie ma zastosowania przepis § 7 ustawy 13/12 1862 Dz. p. p. № 89. Wobec przewidzianego w ostatnim zdaniu tegoż artykułu zaokrąglenia, rachunki podlegają opłacie stemplowej po 10 fen od każdych pełnych lub rozpoczętych 50 mk. Opłata przypada tylko raz bez względu na ilość arkuszy rachunku.

§ 8 (do art. 15). Wobec ustanowienia w art. 15 dodatków w wysokości 200% względnie 300% należy przypadającą od akcji (poz. tar. 55 B, 2, a) i b) opłatę według skali III pomnożyć przez trzy, a opłatę przypadającą od aktów zawarcia spółki (poz. tar. 55 B, 2, c), według skali II przez cztery.

§ 9 (do art. 17). Według art. 17, b, ustęp 2 została zmieniona między innemi i opłata przypadająca od podań w myśl poz. tar. 43, b, 1). Dotyczy to jednak tylko stałej opłaty, nie zaś opłaty wynoszącej 5% podatku zarobkowego, według przepisu zawartego w końcowym ustępie tejże poz. taryfy. Przepis ten za tem pozostaje nadal w mocy.

CZĘŚĆ III.

§ 10 (do art. 19). Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie razem z ustawą, t. j. z dniem 11 września 1920 r.

Warszawa, dnia 25 sierpnia 1920 r.

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

(Dziennik Ustaw № 84 z dnia 1.IX 1920 r. poz. 562).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie cen na ziemiopłody, odstawione na poczet kontyngentu.

Art. 1. Na zasadzie art. 3 ustawy z dnia 9 lipca 1920 r. „O aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21” (Dz. Ust. № 56, poz. 348), oraz zgodnie z art. 7 Przepisów Wykonawczych do tejże ustawy (Dzien. Ust № 70, poz. 474)—ustanawia się następujące ceny na groch. fasolę, bób lub bobik, peluszkę, wykę, łubin, seradellę i kukurydzę, odstawiane na poczet kontyngentu do 15 września 1920 roku włącznie:

za 100 kg		grochu	800	Mk.
„	„	fasoli	900	„
„	„	bobu (bobiku)	600	„
„	„	peluszki	600	„
„	„	wyki	500	„
„	„	łubinu	3[illegible]0	„
„	„	seradeli	450	„
„	„	kukurydzy	500	„

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dn. 26 sierpnia 1920 r.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Poniatowski

Minister Skarbu.
W. Grabski

(Dziennik Ustaw № 84 z dnia 1.IX 1920 r., poz. 563).

ROZPORZĄDZENIE WYKONAWCZE

do ustawy z dnia 6 lipca 1920 roku o organizacji Urzędów Ziemskich.

Na podstawie art. 37 ustawy o organizacji Urzędów Ziemskich (Dz. Ust. Rz. P. № 70 z r. 1920 poz. 461) postanawia się co następuje:

Art. 1. Urzędami Ziemskiemi w rozumieniu art. 1-go ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji Urzędów Ziemskich (Dz. Ust. № 70 poz. 461) są:
Główny Urząd Ziemski.
Okręgowe Urzędy Ziemskie.
Powiatowe Urzędy Ziemskie.

Przy Głównym Urzędzie Ziemskim oraz Okręgowych Urzędach Ziemskich urzędują: Główna Komisja Ziemska, względnie Okręgowe Komisje Ziemskie.

Nadto działają jako ciała doradcze w sprawach, związanych z przeprowadzeniem reformy rolnej, na obszarze powiatowych urzędów ziemskich — Powiatowe Komisje Ziemskie, a na terenie poszczególnych gmin — Gminne Komisje Ziemskie.

Art. 2. Gminne Komisje Ziemskie jako ciała doradcze służą radą i pomocą Komisarzowi Ziemskiemu we wszystkich sprawach, związanych z wykonaniem reformy rolnej, a zwłaszcza opinjują zgodnie z ustawą z dn. 15 lipca 1920 r. o zgłoszonych kandydatach na nowotworzone osady oraz występują z wnioskami co do rozmiaru nowotworzonych gospodarstw.

Art. 3. Posiedzenia Gminnej Komisji Ziemskiej zwołuje właściwy Komisarz Ziemski przez wezwania, doręczane za pośrednictwem wójta względnie sołtysa, ze wskazaniem miejsca i czasu, dokąd i kiedy stawić się mają wezwani.

Art. 4. Komisarz starać się będzie, ażeby w miarę możności posiedzenie Gminnej Komisji Ziemskiej odbyło się w miejscu, gdzie mieszka większość powołanych do składu Komisji członków i ażeby dzień i godzina wyznaczona na odbycie posiedzenia wolne były od pilnych prac rolniczych.

Art. 5. Gminna Komisja Ziemska składa się z 5—7 członków, a to zależnie od potrzeby, uznanej przez Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego wybranych przez odnośne Rady Gminne na wezwanie Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Przewodniczącym Komisji jest Komisarz Ziemski lub urzędnik delegowany w tym celu przez Okręgowy Urząd Ziemski. Przewodniczący może wyznaczać swego zastępcę z pośród grona członków Komisji.

Art. 6. Po zreferowaniu sprawy przez przewodniczącego Gminna Komisja Ziemska wyda opinję powziętą większością głosów obecnych członków. Przewodniczący opinję tę zredaguje na piśmie, a po odczytaniu jej obecnym, zaakceptowaniu przez nich i podpisaniu, załączy do akt sprawy.

Na żądanie może być i opinja mniejszości w taki sam sposób zaprotokułowana.

Art. 7. W razie gdyby po zreferowaniu sprawy Gminna Komisja Ziemska uważała za niezbędne dla powzięcia należytej opinji wysłuchanie wyjaśnień stron lub oględziny na miejscu, wówczas przewodniczący zarządzi, ażeby potrzebne czynności dokonane były w miarę możności na temże posiedzeniu lub też na następnem, którego termin nie może przekraczać dni 14 od daty pierwszego posiedzenia.

Art. 8. Z chwilą wydania opinji i jej zaprotokułowania, czynności Gminnej Komisji Ziemskiej ustają.

Art. 9. Powiatowe Urzędy Ziemskie będą tworzone na zarządzenie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego. Kompetencja terytorjalna Powiatowych Urzędów Ziemskich obejmować będzie jeden lub więcej powiatów — zależnie od potrzeby uznanej przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 10. Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Ziemskiego należeć będą wszelkie czynności przygotowawcze i wykonawcze w sprawach, dotyczących reformy rolnej, przekazane mu z mocy ustaw i rozporządzeń, jak również z mocy zarządzeń instancyj wyższych—Głównego i Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 11. Komisarzy Ziemskich i podkomisarzy Ziemskich mianuje Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego. Podkomisarz Ziemski może zastepować Komisarza Ziemskiego we wszystkich jego czynnościach urzędowych.

Art. 12. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego powoła w każdym powiecie Powiatowe Komisje Ziemskie. Zadaniem ich będzie przedkładać wnioski w sprawach związanych z reformą rolna, wypowiadać opinię na żądanie Urzędów Ziemskich tudzież współdziałać z niemi. W szczególności Powiatowe Komisje Ziemskie mają:

a) występować z opinją i wnioskami o przekazywaniu dóbr, znajdujących się w posiadaniu Państwa, tudzież o wykup prywatnych majątków ziemskich, niezbędnych do parcelacji;

b) kwalifikować na nowo tworzone osady kandydatów, którym przysługuje bezwzględnie prawo pierwszeństwa, oraz kandydatów zamiejscowych z kategorji osób zgłoszonych przez Okręgowy Urząd Ziemski;

c) udzielać opinji o planie parcelacyjnym i w innych kwestjach, przewidzianych w ustawie o wykonaniu reformy rolnej (§ 3 przepisów wykon. do ust. z 15 VII 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej Dz. Ust. № 83 poz. 557).

Art. 13. Posiedzenia Powiatowej Komisji Ziemskiej w miarę potrzeby zwołuje przewodniczący tejże Komisarz Ziemski lub upoważniony przez niego podkomisarz Ziemski, albo też Delegat Okręgowego Urzędu Ziemskiego. W tym ostatnim wypadku Komisarz Ziemski nie bierze udziału w posiedzeniu, lecz może z własnej inicjatywy, albo na żądanie Powiatowej Komisji Ziemskiej, składać opinję. O dniu wyznaczonym na posiedzenie Powiatowej Komisji Ziemskiej, Komisarz Ziemski zawiadomi jej członków, powołanych na skutek zarządzeń Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego zgodnie z art. 25 ustawy. Komisarz Ziemski winien zwołać posiedzenie Powiatowej Komisji Ziemskiej i na żądanie 5-ciu jej członków.

Art. 14. Posiedzenie Powiatowej Komisji Ziemskiej otwiera przewodniczący w obecności conajmniej 7 członków. W każdym zaś razie posiedzenie uważać się będzie za niedoszłe do skutku, jeżeli nie będą w nim uczestniczyć przynajmniej 3 przedstawiciele rolników (punkt e art. 25 ustawy). Protokuł posiedzenia prowadzi sekretarz Powiatowego Urzędu Ziemskiego.

Na posiedzenia Powiatowej Komisji Ziemskiej, mogą być zapraszani z głosem doradczym i członkowie Gminnych Komisyj Ziemskich.

Art. 15 Uchwały Powiatowej Komisji Ziemskiej podpisywane będą przez wszystkich obecnych na posiedzeniu członków. Nie zgadzający się ze zdaniem większości, mają prawo zredagować zdania odrębne i dołączyć je do uchwały.

Art. 16. Powiatowy Urząd Ziemski rozpoczyna czynności:

1) na skutek podania piśmiennego lub żądania ustnego strony interesowanej i

2) z polecenia Urzędów Ziemskich, Komisyj Ziemskich lub wskutek zawiadomienia innych władz państwowych.

Art. 17. Żądanie ustne Komisarz Ziemski lub sekretarz Powiatowego Urzędu Ziemskiego zapisuje do protokułu, ktory odczytuje zgłaszającemu się i wraz z nim podpisuje. Jeżeli zgłaszający się pisać nie umie, wzmianka o tem powinna być zamieszczona w protokule.

Art. 18. Zarówno w podaniu piśmiennem jak i w protokule sporządzonym na skutek żądania ustnego powinny być przytoczone:

a) imię, nazwisko i miejsce zamieszkania zgłaszającego się,
b) wyjaśnienie, czego żąda zgłaszający się,
c) wskazanie lub przynajmniej powołanie się na dowody.

Przyjmując podanie piśmienne Komisarz Ziemski lub sekretarz Powiatowego Urzędu Ziemskiego sprawdzi czy zawiera ono dane powyższe, zwróci uwagę na braki, a w razie uzpełnienia ich przez oświadczenie ustne uzupełni podanie trybem wskazanym w art. 17.

Art. 19. Jeżeli z treści podania piśmiennego, albo żądania ustnego wynika, że sprawa nie ulega kompetencji Urzędów Ziemskich, Komisarz Ziemski zwróci podanie lub protokuł osobie zgłaszającej według wskazanego przez nią miejsca zamieszkania z odpowiednią adnotacją.

Art. 20. Jeżeli z treści podania, albo protokułu wynika, że sprawa ulega kompetencji terytorjalnej innego Powiatowego Urzędu Ziemskiego, lub innej władzy, przyjmujący podanie lub protokuł odeśle je wedle kompetencji o czem zawiadomi strony (art. 19). Jeżeli zaś podanie lub protokuł zawierać będą okoliczności wskazujące na spełnienie zbrodni, występków lub wykroczeń, ściganych z urzędu, Komisarz Ziemski zaświadczony przez siebie odpis podania lub protokułu prześle bądź do sądu pokoju, bądź też do prokuratora sądu okręgowego.

Art. 21. O czynnościach podejmowanych na skutek zwrócenia się innych władz państwowych, oprócz Urzędów Ziemskich, Komisarz Ziemski złoży raport Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu. Temuż Urzędowi Komisarz Ziemski złoży raport i w przypadku przewidzianym w cz. 2 art. 20.

Art. 22. O terminie, wyznaczonym dla czynności w danej sprawie, Komisarz Ziemski posyła wezwania stronom, świadkom i biegłym. Wezwania, sporządzone w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach zawierać winny:

a) imię i nazwisko osoby wzywanej i jej adres,
b) miejsce i termin stawienia się,
c) charakter w jakim zostaje wezwana,
d) oznaczenie sprawy, do której wezwana zostaje i
e) skutki niestawiennictwa.

Wezwania podpisuje Komisarz Ziemski, albo sekretarz Powiatowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 23. Wezwania doręczane będą przez władze gminne lub magistraty, które jeden egzemplarz wręczą osobie wzywanej, drugi zaś zwrócą bezzwłocznie Komisarzowi Ziemskiemu. W razie niedoręczenia wezwania osobie wzywanej, władza gminna lub magistrat zwróci oba egzemplarze Komisarzowi Ziemskiemu z adnotacją o przyczynach niedoręczenia.

Art. 24. Nieprzybycie stron lub ich zastępców prawnych, którym wezwanie doręczone zostało nie wstrzymuje czynności Komisarza Ziemskiego o ile uzna, że wyjaśnienia ich nie są konieczne.

Art. 25. Komisarz Ziemski przedsiębierze samodzielnie wszelkie środki niezbędne do przeprowadzenia powierzonych mu czynności.

Art. 26. Z każdej czynności urzędowej Komisarza Ziemskiego winien być sporządzony protokuł ze wskazaniem miejsca i daty, przedmiotu czynności osób obecnych i biorących udział w postępowaniu. Protokuł podpi-

pisuje Komisarz Ziemski i osoby obecne. Jeżeli która z nich pisać nie umie, postąpione będzie zgodnie z art. 17 przepisów niniejszych.

Art. 27. Jeżeli po odczytaniu protokułu stronom, świadek lub biegły zażąda dopełnienia jego treści, Komisarz Ziemski powinien żądanie to wykonać; w razie żądania sprostowania protokułu, Komisarz życzenie to uwzględnia, o ile sprostowanie odpowiada faktycznemu stanowi rzeczy. Odmowa podpisania protokułu, powinna być w nim zaznaczona z podaniem przyczyn tej odmowy.

Art. 28. Wszystkie protokuły, badania, dochodzenia i t. p. powinny być spisane jasno w języku przystępnym, zrozumiałym dla ogółu. Z konieczności tylko używane będą terminy techniczne.

Art. 29. We wszelkich sprawach spornych, ulegających kompetencji Komisarza Ziemskiego winien on dążyć do zakończenia ich przez układ polubowny. W razie dojścia do skutku układu polubownego, Komisarz Ziemski spisze protokuł szczegółowy, który po odczytaniu, i zaakceptowaniu podpisany będzie przez strony i Komisarza Ziemskiego. Jeżeli która ze stron pisać nie umie, podpisze za nią osoba pisać umiejąca, o czem uczyniona będzie wzmianka w protokule.

Art. 30. Zażalenia na czynności i rozporządzenia Komisarza, należy składać trybem wskazanym w art. 16 i 18 na ręce Komisarza Ziemskiego w ciągu dni 14 od dokonanej czynności lub od doręczenia zawiadomienia stronie interesowanej. Zażalenie to wraz ze swem wyjaśnieniem Komisarz składa niezwłocznie Okręgowemu Urzędowi Ziemskiemu. Zażalenia złożone po upływie 14 dniowego terminu Komisarz Ziemski zwraca skarżącemu, zaznaczając o przyczynie zwrotu. Skargi na nieprzyjęcie zażalenia i skargi na zwrot podań w przypadku, przewidzianym przez art. 19 przepisów niniejszych, podawane będą w ciągu dni 14 do Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 31. Jeśli podczas dokonywania czynności okaże się potrzeba zbadania świadków, sprawdzenia dokumentów i t. p. na obszarze ulegającym kompetencji innego Powiatowego Urzędu Ziemskiego natenczas Komisarz Ziemski prowadzący dochodzenie, zwróci się do właściwego Komisarza Ziemskiego jako kierownika Powiatowego Urzędu Ziemskiego z żądaniem dokonania tej czynności, komunikując mu pożądany sposób jej przeprowadzenia.

Art. 32. Po zakończeniu czynności Komisarz Ziemski przesyła przesznurowane i zaświadczone co do ilości kart akta sprawy do Okręgowego Urzędu Ziemskiego. Jeżeli czynności wykonane były na skutek żądania innych władz państwowych lub na żądanie innego Komisarza, akta odesłane będą wedle właściwości.

Art. 33. Okręgowy Urząd Ziemski składa się z Prezesa, odpowiedniej ilości kierowników poszczególnych wydziałów, referentów, sekretarzy i urzędników kancelaryjnych. Nazewnątrz Okręgowy Urząd Ziemski jest reprezentowany przez Prezesa jako kierownika tegoż Urzędu, odpowiedzialnego za jego działalność przed Prezesem Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 34. Okręgowy Urząd Ziemski:

a) wykonywa wszelkie uchwały i orzeczenia Głównego Urzędu Ziemskiego, Głównej i Okręgowej Komisji Ziemskiej,
b) reguluje obrót ziemią,

c) wydaje zarządzenia w sprawach parcelacji, osadnictwa, komasacji, układu służebności, podziału i regulowania wspólnot, popierania meljoracji, wykonywania czynności dotyczących tworzenia zapasu ziemi, i
d) załatwia wszelkie sprawy przekazane mu przez specjalne ustawy i rozporządzenia.

Art. 35. Okręgowa Komisja Ziemska:
a) rozstrzyga wszelkie spory, które były przedmiotem dochodzenia i czynności przedsięwziętych przez Komisarzy Ziemskich,
b) zatwierdza zaświadczone przez Komisarzy Ziemskich układy polubownie,
c) wydaje zezwolenia na przenoszenie własności nieruchomości ziemskich, i
d) wyraża opinję o przystąpieniu do przymusowego wykupu dóbr prywatnych (art. 6 ust. 7 dnia 15 lipca 1920 r. o wykonaniu reformy rolnej Dz. Ust № 70 poz. 462 i § 12 przepisów wykonawczych do tejże ustawy Dz. Ust. № 83 poz. 557).
e) załatwia inne sprawy przekazane jej w myśl art. 16 ustawy.

Art. 36. Wezwania do stawienia się przed Okręgową Komisję Ziemską redagowane będą i rozsyłane trybem wskazanym w art. 22 i 23 przepisów niniejszych.

Art. 37. Nieprzybycie na posiedzenie stron lub ich zastępców nie wstrzymuje czynności Okręgowej Komisji Ziemskiej i wydania przez nią decyzji stanowczej lub przedstanowczej.

Art. 38. Podania piśmienne i zgłoszenia ustne skierowane bezpośrednio do Okręgowego Urzędu Ziemskiego zawierać powinny dane wymienione w art. 18 przepisów niniejszych.

Art. 39 Jeżeli po wpłynięciu podania piśmiennego lub zgłoszenia ustnego Okręgowy Urząd Ziemski uznał, że sprawa nie ulega kompetencji Urzędów Ziemskich, zwróci on podanie lub protokuł osobie zgłaszającej się według wskazanego przez nią miejsca zamieszkania z odpowiednią adnotacją.

Art. 40. Okręgowa Komisja Ziemska rozpatruje sprawy na posiedzeniach publicznych.

Art. 41. Na dni 14 przed posiedzeniem akta sprawy powinny znajdować się w kancelarji Okręgowego Urzędu Ziemskiego i mogą być przeglądane przez strony i ich pełnomocników. Wykaz spraw wyznaczonych do rozpoznania powinien być wywieszony w lokalu Okręgowego Urzędu Ziemskiego.

Art. 42. Na posiedzenia Okręgowej Komisji Ziemskiej może być wezwany właściwy Komisarz Ziemski dla wyjaśnień dodatkowych i dla wyrażenia opinji, lecz udziału w głosowaniu nie bierze.

Art. 43. Po wywołaniu sprawy przez przewodniczącego, sprawdzeniu obecności osób wezwanych, względnie przyczyn nieobecności wszystkich lub niektórych z nich, Okręgowa Komisja Ziemska, po wysłuchaniu stron, poweźmie uchwałę, czy nieobecność osób wezwanych nie stoi na przeszkodzie dalszemu postępowaniu.

Art. 44. Po wysłuchaniu referatu sprawy dokonanego przez wyznaczonego uprzednio referenta Okręgowa Komisja Ziemska przystąpi do postępowania dowodowego, które polega na przejrzeniu aktów, dokumentów, map, planów i t. p. badaniu świadków, opinji biegłych, i w razie potrzeby wyjaśnień Komisarza Ziemskiego. Świadkowie badani będą pod przysięgą; o ile są krewnymi jednej ze stron w linji prostej, krewnymi pierwszych trzech stopni z linji bocznej, lub powinowatymi pierwszych dwóch stopni, będą badani bez przysięgi lub na skutek ekscepcji strony przeciwnej będą usunięci od składania zeznań.

Świadkowie mogą też być zwolnieni od złożenia przysięgi, jeżeli obie strony na to się zgodzą, albo też jeżeli Komisja dojdzie do wniosku, że świadek bądź nie zdaje sobie sprawy z ważności przysięgi, bądź też, ma interes bezpośredni lub pośredni w rozstrzygnięciu sprawy na korzyść jednej ze stron. Przewodniczący odbiera przysięgę od świadków i upomni ich o odpowiedzialności za fałszywe zeznanie zarówno pod przysięgą jak i bez przysięgi. Pozatem przy sporządzaniu protokułów posiedzeń oraz w razach wątpliwych Okręgowa Komisja Ziemska winna stosować naogół przepisy ustawy postępowania cywilnego.

Art. 45. Po zakończeniu postępowania przewodniczący udzieli głosu stronom lub ich pełnomocnikom, a po wysłuchaniu głosów stron Komisja uda się na naradę do sali obrad.

Art. 46. Narady odbywają się przy drzwiach zamkniętych. Decyzje zapadają prostą większością głosów. W razie równego podziału głosów zdanie przewodniczącego przeważa.

Art. 47. Wydaną w sprawie decyzję przewodniczący zredaguje na piśmie oraz podpisze ją sam jak również wszyscy członkowie Komisji, którzy uczestniczyli w rozpatrywaniu sprawy. Decyzję tę ogłasza przewodniczący publicznie i oznajmia o terminie oraz trybie jej zaskarżenia.

Art. 48. W decyzji wymienione będzie:

1) dzień, miesiąc i rok, w którym zapadła,

2) nazwiska członków Komisji, którzy brali udział w rozstrzyganiu sprawy,

3) imiona i nazwiska stron,

4) istotę uchwały lub decyzji.

Art. 49. W sprawie zawiłej, lub wymagającej dłuższych narad, dozwala się odroczyć wydanie decyzji, nie dłużej jednak, jak na dni 14, o czem przewodniczący ogłosi publicznie.

Art. 50. Każda decyzja Komisji będzie należycie umotywowana z przytoczeniem okoliczności sprawy i powołaniem się na przepisy prawa.

Motywy powinny być zredagowane w ciągu dni 14 od daty ogłoszenia decyzji.

Art. 51. Każdy członek Komisji, nie zgadzający się ze zdaniem większości powinien odrębne swe zdanie zaznaczyć przy podpisaniu decyzji, przyczem zdanie swe może umotywować trybem i w terminie wskazanym w art. 50 przepisów niniejszych.

Art. 52. Decyzje Okręgowej Komisji Ziemskiej mogą być przedstanowcze i stanowcze.

Art. 53. Jeżeli Okręgowa Komisja Ziemska dojdzie do wniosku, że sprawa nie jest wyjaśniona dostatecznie, że brak w niej należytych dowodów,

może bądź zażądać od stron dodatkowych wyjaśnień i złożenia dowodów' bądź też nakazać zebranie dowodów tych z Urzędu.

Art. 54. Decyzje stanowcze powzięte przez Okręgową Komisję Ziemską ulegają zaskarżeniu w drodze apelacyjnej przez strony w ciągu miesiąca, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia decyzji. Skarga apelacyjna, adresowana na imię Głównej Komisji Ziemskiej powinna być wniesiona do właściwej Okręgowej Komisji Ziemskiej.

Art. 55. Na decyzje przedstanowcze Okręgowej Komisji Ziemskiej dotyczące właściwości Urzędów Ziemskich, zwrotu zażaleń i skarg apelacyjnych, przywrócenia prawa do apelacji i na wszelkie inne decyzje spór przecinające, strony podać mogą skargi incydentalne w ciągu dni 14, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia decyzji, trybem wskazanym w art. 54 przepisów niniejszych.

Art. 56. Prawo zaskarżenia decyzji Okręgowej Komisji Ziemskiej przysługuje również Prezesowi Okręgowego Urzędu Ziemskiego, jeżeli został przy zdaniu odrębnem.

Art. 57. Skargi apelacyjne wstrzymują wykonanie decyzji Okręgowej Komisji Ziemskiej. Skargi incydentalne wykonania tego nie wstrzymują.

Art. 58. Zasady prowadzenia biurowości Okręgowej Komisji Ziemskiej określi Prezes Okręgowego Urzędu Ziemskiego zgodnie z instrukcjami szczegółowemi rozesłanemi przez Główny Urząd Ziemski.

Art. 59. Główny Urząd Ziemski jest zwierzchnią władzą administracyjną nad wszystkiemi Urzędami Ziemskiemi na całym obszarze Państwa.

Art. 60. Skład Głównego Urzędu Ziemskiego, zakres działania i kompetencja oznaczone zostały przez art. 2 — 7 ustawy z dnia 6 lipca 1920 r. o organizacji Urzędów Ziemskich.

Art. 61. Główna Komisja Ziemska:

a) rozstrzyga w drugiej instancji wszelkie sprawy, które na skutek skarg apelacyjnych i incydentalnych wniesione zostają do jej rozpoznania,

b) orzeka w sprawach przekazanych jej przez ustawy i rozporządzenia oraz oddanych do jej rozpoznania przez Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego,

c) wydaje opinję w sprawach wymagających tego w myśl ustaw i rozporządzeń oraz na żądanie Prezesa Głównego Urzędu Ziemskiego.

Art. 62. Wezwania do stawienia się przed Główną Komisję Ziemską będą redagowane i rozsyłane trybem wskazanym w art. 36 przepisów niniejszych z tą zmianą, że strona zainteresowana powinna obrać miejsce zamieszkania w Warszawie.

Art. 63. Nieprzybycie na posiedzenie stron lub ich pełnomocników nie wsztrzymuje dalszego postępowania Głównej Komisji Ziemskiej.

Art. 64. Główna Komisja Ziemska rozpatruje sprawy na posiedzeniach publicznych, kierując się art. 43 — 46 przepisów niniejszych.

Art. 65. Główna Komisja Ziemska rozpatruje sprawy w granicach skarg apelacyjnych stron lub Prezesa Okręgowego Urzędu Ziemskiego jednak w drodze nadzoru służbowego Główna Komisja Ziemska może uchylić decyzję i w części niezaskarżonej o ile decyzja ta przeczy zasadniczym przepisom prawa lub porządkowi publicznemu.

Art. 66. Główna Komisja Ziemska decyzję swą opiera na materjale, zebranym przez instancję pierwszą i dochodzenie. W razie jednakże wątpliwości Główna Komisja Ziemska z własnej inicjatywy lub na wniosek stron może nakazać sprawdzenie dowodów bądź jednemu ze swych członków, bądź Okręgowej Komisji Ziemskiej, bądź też Komisarzowi Ziemskiemu.

Art. 67. Decyzje Głównej Komisji Ziemskiej zapadają zwykłą większością głosów. W razie równego podziału głosów zdanie przewodniczącego przeważa. Członkowie Komisji niezgadzający się ze zdaniem większości mogą odrębne swe zdanie zaznaczyć przy podpisaniu decyzji.

Art. 68. Przy wydawaniu i ogłaszaniu decyzji Główna Komisja Ziemska kierować się będzie art. 47—50 przepisów niniejszych.

Art. 69. Decyzje Głównej Komisji Ziemskiej są ostateczne i ulegają natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 70. Orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej mogą być zaskarżone w drodze kasacyjnej do Sądu Najwyższego:

1) w razie jawnego pogwałcenia wyraźnej myśli prawa lub niewłaściwej wykładni tegoż,

2) w razie pogwałcenia istotnych przepisów postępowania,

3) w razie przekroczenia przez Główną Komisję Ziemską kompetencji lub władzy jej przysługującej.

Art. 71. Do podania skargi kasacyjnej służy termin sześćdziesięciodniowy licząc od dnia następującego po dniu doręczenia zaskarżonego orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej. Skarga kasacyjna adresowana na imię Sądu Najwyższego powinna być wniesiona do Głównej Komisji Ziemskiej.

Art. 72. W skardze wskazać należy, czy całą decyzję, czy też część jej i którą skarżący uznaje za nieprawną i z jakich zasad.

Art. 73. Podanie skargi przysługuje wyłącznie stronom interesowanym osobiście lub przez pełnomocników.

Art. 74. Postępowanie przed Sądem Najwyższym odbywać się będzie wedle przepisów odnośnych ustaw postępowania cywilnego.

Art. 75. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma moc obowiązującą na terenie b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego. Dla b. dzielnicy pruskiej będzie wydane oddzielne rozporządzenie wykonawcze wraz z postanowieniami przejściowemi.

Warszawa, dn. 23 sierpnia 1920 r.

Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego:
T. Wilkoński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Sprawiedliwości:
St. Nowodworski

Minister Spraw Wewnętrznych:
w z. *Kuczyński*

(Dziennik Ustaw № 85 z dnia 7.IX. 1920 r. poz. 567).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji i Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie zmiany art. 18 Przepisów wykonawczych z dn. 24/VII 1920 r. do ustawy z dn. 9/VII 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 70 z dn. 9/VIII 1920 r. poz. 474).

Na mocy art. 11 ustawy z dn. 9/VII 1920 r. „O aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21" (Dz. Ust. R. P. № 56 — 1920 r. poz. 348) postanawia się co następuje:

Art. 1. Artykuł 18 Przepisów Wykonawczych z dn. 24/VII 1920 r. do ustawy z dn. 9/VII 1920 r. (Dz. Ust. R. P. № 70 — 1920 r. poz. 474) otrzymuje brzmienie następujące:

W II instancji rozstrzygane będą rekursy kolegjalne w następującym składzie: 1) Wojewoda lub jego zastępca, jako przewodniczący, a w Małopolsce — Generalny Delegat Rządu lub Naczelnik Wydziału Spraw Aprowizacyjnych dla Małopolski — względnie jego zastępca; 2) Naczelnik Dep. Aprowizacyjnego lub jego zastępca, a w Małopolsce jeden z kierowników Oddziałów Wydziału Spraw Aprowizacyjnych, oraz 3) referent karno-administracyjny.

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Minister Aprowizacji:
w z. *L. Zaborowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:
w z. *Dunikowski*

(Dziennik Ustaw № 85 d. 7.IX 1920 r. poz. 568.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Aprowizacji oraz Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie zwolnienia od pozwoleń na przywóz przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej poszczególnych rodzajów towarów.

Na zasadzie art. 2 dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. (Dzien. Pr. № 15, poz. 216) zarządza się, iż objęte następującym spisem towary mogą być przywożone przez linję celną Rzeczypospolitej Polskiej bez osobnego pozwolenia Państwowej Komisji Przywozu i Wywozu:

Pozycja taryfy celnej	
112 p. 1 d	Aceton.
167 B. p. 2a. b	Akumulatory.
35 p. 4	Albumina i jej pochodne.
	Aluminjum (patrz Miedź).
71 p. 1, 2	Alund w kawałkach, również mielony, zbryłkowany.
100 p. 3	Ałun chromowy.

Pozycja taryfy celnej	
101 p. 1, 2	Ałun krystaliczny, prażony i wszelki w proszku.
	Amidopochodne (patrz nitro i amido pochodne szeregu aromatycznego).
98 p. 1, 2, 3	Amonjakalne przetwory: chlorek amonu (salmjak), węglan amonu, azotan amonu, amonjak w rozczynie (wodzian amonu), siarczan amonu.
	Ampermetry (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
112 p. 7 a	Anilina i jej sole.
81	Antracen.
112 p. 1e	Antrachinon.
92 p. 1, 2	Antymon.
111	Antymonu związki: emetyk, fluorek, mleczan i szczawian, podwójne sole tych kwasów, siarczek antymonu sztuczny.
167 A p. 2a, b; p. 4a, b	Aparaty i ich części sprowadzane razem lub oddzielnie od aparatów.
169 p. 3f, g, także Uwaga 1	Aparaty elektrotechniczne wszelkie, telefoniczne, elektromedyczne, sygnalizacyjne, telegraficzne, aparaty słabego prądu, aparaty berłowe, kommando-aparaty; części składowe tych aparatów.
62 Uwaga	Arachidy (orzechy ziemne).
167 A p. 1, k, I, II, III	Armatura parowa i wodociągowa.
99	Arsen metaliczny.
99	Arszenik biały, żółty i czerwony.
87 p. 3	Asafoetida.
83 p. 1, 2, 3	Asfalt kamień asfaltowy, ciasto asfaltowe, asfalty topliwe sztuczne, smoła asfaltowa.
	Atlasy (patrz Mapy).
69. p. 1, 2, 3, 4	Azbest w kawałkach, proszku, włóknach, prasowany w arkuszach, przędza i wyroby z azbestu.
110 p. 2	Azotan srebra.
112 p 5c	Azotan bizmutu zasadowy.
112 p. 1b	Azotyn sodu.
68 p. 2	Bakelit nie w wyrobach.
	Balata (patrz Kauczuk).
77	Balony, rurki i bagietki ze szkła białego do lampek żarowych.
87 p. 4	Balsamy toluański i peruwiański.
62 Uwaga	Bambus nieobrobiony.
	Barometry (patrz Przyrządy).
135	Barwniki syntetyczne (organiczne związki barwiące), ich zasady i leuko związki; pigmenty, laki pigmentowe i t. p.
169 p. 3e, również uwaga 3	Baterje elektrotechniczne i ich części.
65 p. 1	Bauksyt.
179 p. 1. 182 p. 1, 2,	Bawełna surowa (patrz także Końce tkackie), bawełna trzepana i gremplowana, niebarwiona i barwiona.
	Bawełniana przędza (patrz Przędza bawełniana).
	Bawełniane liny i powrozy (patrz Liny).
66 p. 1, 2	Bazalt.
81, 112 p. 1e	Benzol surowy i oczyszczony.
112 p. 7b	Benzydyna i jej sole.
	Bezpieczniki (patrz Przyrządy elektrotechniczne).

Pozycja taryfy celnej	
	Bezpieczniki korkowe i korki (patrz Materjały instalacyjne).
108 p. 1b	Bezwodnik siarkowy.
71 p. 4	Bębny do łuszczenia.
131 p. 1, 2	Biel ołowiana.
	Bizmut (patrz Miedź).
	Blacha z cynku, cyny, ołowiu (patrz Cynk).
	Blacha z miedzi, niklu i t. p. (patrz Miedź).
	Blacha z mosiądzu, tombaku i t. p. stopów (patrz Mosiądz).
141 p. 1, 2, 3	Blacha żelazna i stalowa, także cynowana (biała), cynkowana, pokryta miedzią, niklem lub innemi zwyczajnemi metalami.
163 p. 1d	Blachy lub płyty cynkowe wyginane, dziurkowane, lub z deseniami.
130	Błękit berliński i paryski.
63	Bodjak (dypsak) do gremplowania.
93 p. 1	Boraks surowy nieczyszczony (tynkal).
66 p. 3	Bortnice przy chodnikach.
112 p. 1a, p. 4a	Brom i bromki żelaza.
	Brykiety (patrz Cegiełki węglowe).
5 p. 1a	Buraki cukrowe
68 p. 1	Bursztyn (również topiony), nieobrobiony.
40	Bydło za zaświadczeniami weterynaryjnemi.
79 p. 1	Cegiełki węglowe (brykiety).
72 p. 3 a, b, c	Cegły i płyty z gliny szamotowej, z kwarcu, dynasu, klinkieru brukowego i innej masy ceglanej stopionej lub nawpół stopionej, z magnezytu.
97	Celestyn (siarczan strontu).
68 p. 2	Celuloid wszelkiego koloru nie w wyrobach.
176 p. 4 a, b	Celuloza, masa papierowa, przyrządzona chemicznie.
72 p. 3 f	Cement szamotowy, ogniowy, kraterowy i t. p.
65 p. 4	Cementowe domieszki hydrauliczne: puzzolano, martwica wulkaniczna, ziemia santorynowa, żużel ziarnisty.
	Centralki telefoniczne (patrz Aparaty elektrotechniczne).
	Cerezyna (patrz Wosk ziemny oczyszczony).
107 p. 2	Chlorany potasu (sól Bertholeta) i sodu.
109 p. 3	Chlorek cynku.
89	Chlorek potasu.
107 p. 1	Chlorek wapnia bielący (wapno bielące).
104 p. 1 a, b	Chlorki magnezu i wapnia.
112 p. 1 b	Chlorki żelazowy i baru.
100 p. 3	Chromiany sodu i potasu.
169 p. 1 a	Ciągomierze zwykłe i rejestrujące.
	Cjanamid (patrz Saletra).
112 p. 4 c	Cjanek potasu, sodu i baru.
	Cyna (patrz Cynk).
165 p. 2	Cynfolja.
144 p. 1, 2 146 p. 1, 2, 3, 4 147 p. 1, 2, 3, a b. także Uwaga do 147	Cynk, cyna, ołów w gąskach, złomkach, prętach, proszku; blachy z tych metali, także szlifowane i polerowane oraz kryte metalami; zaprawa do luster; popiół i pył cynkowy; ołów twardy (stop na czcionki drukarskie) oraz stopy cynku, cyny, ołowiu.
112 p. 5 b	Cynober.

Pozycja taryfy celnej	
95 p. 1, 2	Cytrynian wapnia.
	Czcionki i t. p. (patrz Przybory zecerskie i drukarskie).
61, p. 2, Uwaga 3 a, b, c	Części drewniane aparatów i maszyn.
61 p. 1	Części drewniane narzędzi rzemieślniczych surowe, toczone lub frezowane.
150 p. 2c 167 A p. 3	Części do ogrzewania centralnego: rury żebrowe i kształtki, radjatory, kotły lane—nieobrobione i obrobione.
	Części maszyn, aparatów (patrz Maszyny, Aparaty).
171 p. 4a, b	Części mechanizmów zegarowych.
62 p. 2	Części roślin w stanie naturalnym, jak: sadzonki, trawa morska, wiklina, słoma na miotełki, trzcina, korzeń ryżowy, fibr i t. p.
	Czopy do lampek żarowych (patrz Oprawki).
61 p. 2 Uw. 3c	Czółenka tkackie.
51 p. 3	Degras.
	Drukarskie przybory (patrz Przybory zecerskie i drukarskie).
155 p. 1 także Uwaga: p. 2, 3 także Uwaga	Drut żelazny i stalowy wszelkiej grubości, również obrobiony, także kryty metalami; drut miedziany i ze stopów miedzi oraz z innych metali i stopów: drut wszelki do przerobu przemysłowego.
163 p. 1b, l; 164 p. 3	Druty z cyny, cynku, ołowiu i ich stopów.
	Drzewa farbiarskie (patrz Farbiarskie materjały roślinne).
58 p. 1, 2	Drzewo wszelkie pod postacią okrąglaków, trzasek, szczap, chrustu, bierwion, kloców, żerdzi, obrzynków, kłód, bali, desek i łat, nieheblowanych.
100 p. 3	Dwuchromiany sodu i potasu
112 p. 7 b	Dwumetylanilina, dwuetylanilina i ich związki nitrowe.
102	Dwutlenek baru.
105 p. 4	Dwuwęglan sodu (bicarbonat) i potasu.
	Dynamit (patrz Proch).
	Dzwonki elektryczne (patrz Aparaty elektrotechniczne).
152 p. 1 b	Ekonomizery.
	Ekstrakty farbiarskie (patrz Farbiarskie przetwory)
	Ekstrakty garbnikowe (patrz Garbniki).
71 p. 1, 2	Elektrit w kawałkach, również mielony, zbryłkowany.
	Elektrotechniczne przyrządy (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
	Elementy galwaniczne (patrz Ogniwa galwaniczne).
68 p. 3	Emalja czyli szmelc, w kawałkach lub proszku.
	Eszelki i t. p. (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
	Farbiarskie gliny i ziemie (patrz Gliny i ziemie farbiarskie).
126 p. 1, 2	Farbiarskie materjały roślinne (kwercytron, drzewa farbiarbiarskie, także rozdrobnione, mielone).
134 p. 1, 2	Farbiarskie przetwory, wszelkie ekstrakty: karmin, saflorwy (kartamin) i orselowy, indygowy (indygo karmin), hemateina.
133	Farby miedziane (również grynszpan) i miedziano arszenikowe (zieleń szwajnfurcka).
125 p. 1	Farby z chemicznie strąconego tlenku żelaza.
81	Fenol.
	Ferromangan (patrz Surowiec żelaza).

Pozycja taryfy celnej	
62 Uwaga	Fibr.
	Filce (patrz Tkaniny wełniane, półwełniane i bawełniane do użytku fabrycznego i Wojłoki).
66 p. 2	Filtry z węgla.
49 p. 1, 2	Fiszbin surowy, sztabki i pręciki fiszbinowe i rogowe, surowe.
114	Fosfor (zwyczajny i czerwony).
41 p. 1, 2	Fosforyty, niemielone i mielone.
	Fragment (patrz Żelaziwo).
	Frezy (patrz Narzędzia stalowe hartowane).
	Futra surowe (patrz Skóry futrzane surowe).
68 p. 1	Gagat (dżet) nieobrobiony.
68 p. 2	Galalit nie w wyrobach.
82	Galipot.
	Galwanometry (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
	Galwanoskopy (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
124 p. 1, także Uw., p. 2a, b. c	Garbniki (kora garbnikowa i naturalne garbniki w każdej postaci; ekstrakty garbnikowe suche, ciastowate i płynne).
169 p. 1 a	Gazomiary.
68 p. 3	Glazura.
132	Glejta; glejta srebrna i popiół ołowiany.
	Gliceryna (patrz Oleje roślinne).
	Glin (patrz Aluminjum).
125 p. 1	Gliny i ziemie farbiarskie: kasselska, siena, weroneńska, bolus kolorowy, krwawnik i mumja, również szlamowane, palone lub rozdrobnione.
65 p. 1	Gliny surowe, palone, mielone lub szlamowane.
215 p. 4	Główki do lalek porcelanowe i celuloidowe.
57 p. 4 b	Gońce czółenkowe.
12 p. 1	Gorczyca również w beczkach i innych dużych naczyniach.
71 p. 1, 2	Grafit w kawałkach również zmielony, zbryłkowany.
71 p. 2	Granaty pod postacią piasku lub zmielone.
66 p. 5	Granit flandryjski (marmur belgijski).
66 p. 1, 2	Granit surowy.
	Grége (patrz Jedwab).
156 p. 1 f, I, II	Gremple wszelkie.
62 Uwaga	Groch Soja.
	Grynszpan (patrz Farby miedziane).
88 p. 1a, 2a	Gumelastyka miękka i twarda (ebonit).
87 p. 1	Gumowe żywice wszelkie, jak arabska, senegalska i t. p.
	Gutaperka (patrz Kauczuk).
	Gwintowniki (patrz Narzędzia stalowe hartowane).
153 p. 6	Hacele (ocyle).
	Hemateina (patrz Farbiarskie przetwory).
	Hydrauliczne domieszki (patrz Cementowe domieszki hydrauliczne).
157 p. 1, 2, 3 także Uwaga	Igły, iglice wszelkie, prądki do pończoch, szydełka do robót, również z rączkami z pospolitych materjałów.
	Induktory i magneto-dzwonki (patrz Aparaty elektrotechniczne).
169 p. 1 a	Indykatory.
	Instalacyjne materjały (patrz Materjały instalacyjne).

Pozycja taryfy celnej	
169 p. 1 a	Instrumenty astronomiczne i geodezyjne, instrumenty medyczne, chirurgiczne i dentystyczne.
180 p. 1	Jedwab — kokony, jedwab surowy (grége), patrz także Odpadki, Wata jedwabna).
	Jedwabna przędza (patrz Przędza jedwabna).
112 p. 1 a	Jod.
112 p. 4 b	Jodek potasu i sodu.
179 p. 2	Juta surowa.
	Jutowa przędza (patrz Przędza lniana).
	Kable gołe (patrz Linki i liny miedziane).
	Kadm (patrz Miedź).
19 p. 1, 2	Kakao w ziarnkach, surowe, palone lub prażone.
82	Kalafonja.
	Kalibry (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
87 p. 5 a, b	Kamfora, surowa i oczyszczona.
112 p. 5 a	Kamień cynowy.
66 p. 7 a	Kamienie litograficzne.
	Kamienie litograficzne z wykonanemi na nich rysunkami (patrz Przybory zecerskie i drukarskie).
66 p. 7b, c; 71 p. 4	Kamienie młyńskie, także sztuczne.
66 p. 4	Kamienie rodzime do ostrzenia, szlifowania i polerowania, w kształcie płyt, osełek, krążków.
67 Uwaga 2	Kamienie szlachetne do celów technicznych w oprawie lub bez oprawy.
66 p. 1, p. 2	Kamienie używane w przemyśle fabrycznym, surowe lub wypalone, sztucznie rozdrobnione.
112 p. 1 b	Kamień winny oczyszczony; kwas szczawiowy i mleczny.
	Karmin koszenilowy (patrz Koszenila).
	Karmin saflorowy, orselowy, indygowy (patrz Farbiarskie przetwory).
87 p. 2	Kauczuk, gutaperka i balata, odpadki kauczukowe.
	Kątomierze (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
62 Uwaga	Kiełki kukurydzowe.
160 p. 2	Kiloty.
43 p. 1 a, b, p. 2	Klej rybi; elastyczny (mieszaniny żelatyny i gliceryny); klej z kości i odpadków zwierzęcych; klej szewcki i stolarski.
	Klingi do noży (patrz Noże i t. p.).
65 p. 4	Klinkier cementowy.
77 p. 7 b 169 p. 1 d	Klisze fotograficzne (także szklane) z powłoką do zdjęć, również wyświetlone.
	Klopfery i t. p. (patrz Aparaty elektrotechniczne).
	Kobalt (patrz Miedź).
	Kokony jedwabnika (patrz jedwab).
62 Uwaga	Kokos (łupiny kokosowe z włóknem lub włókno zdarte).
79 p. 2	Koks.
115	Kolodjum.
41 p. 3	Komposty użyźniające.
	Komutatory (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
40	Konie za zaświadczeniami weterynaryjnemi.
	Kondensatory (patrz Przyrządy elektrotechniczne).

Pozycja taryfy celnej	
179 p. 3	Konopie, konopie Manilla.
	Konopna przędza (patrz Przędza lniana).
	Kontakty (patrz Materjały instalacyjne).
179 p. 1; 181 p. 1	Końce tkackie, bawełniane, wełniane, niebarwione, barwione, także gremplowane.
109 p. 1, 2	Koperwasy: żelazny czyli zielony, miedziany, zalcburski, cynkowy (biały).
62 Uwaga	Kopra (jądra kokosowe).
44 p. 1	Kopyta.
58 p. 4, 60 p. 1	Kora drzewa korkowego i jej odpadki, również zmielone na trociny i proszek; płyty i kostki z drzewa korkowego.
	Kora garbnikowa (patrz Garbniki).
71 p. 1, 2	Koruna, karborund w kawałkach, również zmielone, zbryłwane.
62 Uwaga	Korzeń ryżowy (patrz Piasawa).
160 p. 1	Kosy.
129 p. 1, 2	Koszenile i koszenilowe przetwory.
71 p. 6	Koszulki żarowe, gotowe.
41 p. 1, 2, 3, 4	Kości surowe, niemielone i mielone, także palone, oraz poddane działaniu kwasu siarkowego.
164 p. 5	Kotły i skrzynie z ołowiu i jego stopów.
	Kotły lane (patrz Części do ogrzewania centralnego)
71 p. 4	Krążki sztuczne do ostrzenia z szmerglu, korundu, krzemienia i innych materjałów.
	Kroidła (patrz Narzędzia stalowe hartowane).
	Krzemień.
	Krzemiany sodu i potasu (szkło wodne).
	Książki (patrz Pisma).
	Kształtki (patrz Części do ogrzewania centralnego).
	Kuto-lane wyroby (patrz Wyroby z żelaza kowalnego).
	Kuto-tłoczone wyroby (patrz Wyroby kute tłoczone).
66 p. 1, 2	Kwarc.
81	Kwas karbolowy (patrz Fenol).
112 p. 1 e	Kwas karbolowy krystaliczny oraz płynny bezbarwny.
51 p. 3	Kwas oleinowy.
112 p. 8 c	Kwas orto-amido-sulfo-benzoesowy i t. p. służące do wyrobu sacharyny za pozwoleniem Dyr. Monopolu.
108 p. 1 a, b p. 3 a, b, p. 4 p. 5, 6, 7 i 8.	Kwasy: siarkowy, także dymiący (oleum), azotowy, solny, octowy, mrówkowy, winny, cytrynowy, garbnikowy, (tanina), gallusowy i pyrogallusowy, salicylowy, benzoesowy, fosforowy, chromowy.
112 p. 6 b	Kwasy sulfonowe.
112p.1b Uwaga	Kwas węglany płynny i inne zgęszczone gazy.
	Kwiat siarczany (patrz Siarka).
	Kwercytron (patrz Farbiarskie materjały roślinne).
	Laki pigmentowe (patrz Barwniki syntetyczne).
169 p. 3 d, I, II III także Uwaga	Lampki żarowe w oprawie i bez oprawy.
169 p. 3 a	Lampy łukowe, prożektory oraz ich mechanizmy.
	Lanolina (patrz Oleje pochodzenia zwierzęcego).
179 p. 3	Len, także nowozelandzki.
	Libelle (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).

Pozycja taryfy celnej	
169 p. 1 a	Liczniki.
	Liczniki energji elektrycznej (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
	Linje drukarskie (patrz Przybory zecerskie i drukarskie).
156 p. 2 a	Linki i liny miedziane i ze stopów miedzi, kable gołe).
	Lniana przędza (patrz Przędza lniana).
	Lunety (patrz Przyrządy).
58 p. 5	Łaty bukowe dla mebli giętych, surowe, niepodtoczone i podtoczone.
153 p. 5 a, b także Uwaga	Łańcuchy, także stawowe (Galla).
	Łom (patrz Żelaziwo).
94 p. 1, 2	Magnezyt rodzimy, palony, w proszku.
176 p. 3	Makulatura.
169 p. 1 a	Manometry.
178 p. 1 c, I, II	Mapy geograficzne, atlasy.
100 p. 1	Masa gazowa (Laming'a, Luks'a i t. p).
176 p. 2 a, b	Masa papierowa (masa drzewna) przyrządzona mechanicznie.
	Masło kakaowe (patrz Oleje roślinne).
	Maszyny do mierzenia (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze)
167 B, p. 1 a, b, c, d, e	Maszyny elektryczne i ich części.
167 A, p. 1 a. b, c, d, e, f, g, h, p. 4 a, b	Maszyny kompletne i niekompletne, złożone lub w częściach; części maszyn i kotłów, sprowadzane oddzielnie lub razem z nimi.
167 C, p. 1, 2, 3, 4, 5, 6	Maszyny i narzędzia, rolnicze, mleczarskie oprócz konwi, hodowlane i. t. p. także ich części, sprowadzane oddzielnie lub razem z maszynami.
62 p. 4	Materjały do koszykarstwa, wyplatania i t. p. (słoma, pręty i inne podobne materjały, nieobrobione i obrobione).
71 p. 3 A, b	Materjały do szlifowania i polerowania, na papierze, płótnie.
65 p. 4	Materjały hydrauliczne spajające, mielone i niemielone.
169 p. 3 e	Materjały instalacyjne do sieci elektrycznych za wyjątkiem rurek izolacyjnych i dodatków do rurek izolacyjnych, jak pudełka izolacyjne, kątniki, trójkątniki, mufy, gilzy, kolanka, uchwyty, szpony i baldaszki.
71 p. 2	Materjały oddzielnie niewymienione do szlifowania i polerowania również mielone.
	Matryce (patrz Przybory zecerskie i drukarskie).
171 p. 1 a, b	Mechanizmy do zegarków kieszonkowych, zegarów ściennych, stołowych, kominkowych, podróżnych i innych.
	Miary proste i t. p. (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
	Miernicze narzędzia (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
143 p. 1 a, także Uwaga, b. p. 3 także Uwaga 1, Uwaga 2 do 143.	Miedź, nikiel, kobalt, bismut, kadm aluminjum i inne metale — w gąskach, sztabach, wiórach, opiłkach, złomkach, szynach, prętach i blachach, chociażby szlifowanych, polerowanych lub z wytłoczonemi wzorami (patrz także Drut i t. p.).
66 p. 8	Mika.
	Mikrometry (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
	Mikroskopy (patrz Przyrządy).

Pozycja taryfy celnej	
93 p. 1	Minerały zawierające bor.
132	Minja ołowiana.
143 p. 2 a, b	Mosiądz, tombak, argentyn (nowe srebro); brytanja i inne stopy metalowe, w gąskach, sztabach, wiórach, opiłkach, złomkach, szynach, prętach i blachach, chociażby szlifowanych lub z wytłaczanemi wzorami.
68 p. 3	Mozaika i sztuczne składowe części mozaiki.
68 p. 4	Muszle morskie i rzeczne, nieszlifowane, chociażby myte.
112 p. 1 b	Mydło żywiczne, ołowiane i inne sole kwasów żywicznych.
93 p. 5	Nadborany.
105 p. 1	Nadtlenki i nadsiarczany sodu i potasu.
112 p. 6 a	Naftole.
112 p. 7 a	Naftylamina i jej sole.
161 p. 2	Narzędzia oddzielnie niewymienione z żelaza i stali zwyczajnej (świdry ciesielskie i t. p.).
	Narzędzia ręczne używane w rzemiosłach, sztukach pięknych przemyśle (patrz Pilniki, Raszple, Narzędzia oddzielnie niewymienione z żelaza i stali zwyczajnej, Narzędzia stalowe hartowane do obrabiania).
161 p. 3 a, b, c	Narzędzia stalowe hartowane do obrabiania, świdry spiralne, gwintowniki, rozwiertniki, frezy, piłki, okrągłe, narzynki do gwintownic ręcznych i maszyn gwinciarskich, noże do nożyc, sztance, stemple, kroidła; numerki i alfabety.
169 p. 2 a, b, c	Narzędzia warsztatowe miernicze, precyzyjne i zwykłe.
	Nasiona oleiste (patrz Ziarna i nasiona oleiste).
62 Uwaga	Nasiona rycynowe.
62 p. 3 a, b, c	Nasiona siewne wszelkie, prócz warzywnych i kwiatowych.
41 p. 1	Nawozy naturalne.
	Nikiel (patrz Miedź).
	Nitki z gumelastyki (patrz Gumelastyka miękka i twarda).
112 p. 7 a	Nitrobenzol i jego sole.
	Nitro i amido- pochodne szeregu aromatycznego (patrz Nitrobenzol, Nitronaftalina, Anilina, Naftylamina, Dwumetylanilina, Dwuetylanilina, Benzydyna, Tolidyna, Paranitranilina).
112 p. 7 a	Nitronaftalina i jej sole.
160 p. 1	Noże do sieczki.
158	Noże, klingi do noży, nożyce, nożyczki i szczypczyki z ostrzami gładkiemi i ząbkowanemi — do celów technicznych, rękodzielniczych, ogrodniczych i rolniczych.
178 p. 1 d	Nuty.
106 p. 1, 2, 3	Octan wapna, sodu i ołowiu.
151 p. 2	Odlewy stalowe.
77 p. 7 Uwaga 1	Odłamki szkła zwyczajnego i taflowego.
179 p. 1; 180 p. 2 p. 3; 181 p. 1	Odpadki bawełniane, wełniane, z sierści, z puchu zwierzęcego, szarpie jedwabne, odpadki jedwabne nieczesane i czesane, niebarwione i barwione, również gremplowane.
	Odpadki kauczukowe (patrz Kauczuk).
	Ogniotrwałe wyroby (patrz Wyroby ogniotrwałe).
51 p. 3	Oleina.
86	Olej żywiczny.

Pozycja taryfy celnej	
51 p. 5	Oleje pochodzenia zwierzęcego (z kości, spermacetowy, lanolina).
117 p. 1 a, b, także Uwaga p. 2, 3, 4, 5	Oleje roślinne (oliwa, także skażona, olej laurowy, bawełniany, alizarynowy, turecki, pokost, olej rycynowy, słonecznikowy, kokosowy, palmowy, rzepakowy, lniany, konopny i inne, gliceryna, masło kakaowe).
	Ołów (patrz Cynk).
	Ommetry (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
194	Opony na wozy.
	Oporniki i t. p. (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
149	Oprawki (czopy, cokle), do lampek elektrycznych.
	Oprawki (patrz Materjały instalacyjne).
44 p. 1	Organa i produkty zwierzęce oddzielnie niewymienione.
127	Orsela (cudbear), orlean (biksyna).
62 Uwaga	Orzechy kamienne wszelkie.
71 p. 4	Osełki ze szmerglu, korundu, krzemienia, granitu i innych materjałów.
173 p. 6 b	Osie wozowe i powozowe, również z pokrywkami hermetycznemi do maźnic.
160 p. 2	Oskardy.
39 p. 2	Otręby.
	Ozokeryt (patrz Wosk ziemny, surowy).
	Pałeczki z gumelastyki (patrz Gumelastyka miękka i twarda).
177 p. 2 a, b, c, h	Papier do owijania i pakowania (brunatny); papier niesatynowany i nieklejony (rotacyjny w arkuszach); papier biały i kolorowy zabarwiony, w masie, bez ozdób, i znaków wodnych; papier linjowany — z zawartością masy drzewnej lub bez masy drzewnej; papier światłoczuły.
112 p. 7 b	Paranitranilina i jej sole.
211 p. 3, a, b	Parasole niepokryte (szkielety parasoli z wstawionemi kijami).
169 p. 1 a	Paromiary; planimetry, pantografy.
57 p. 4 c, b	Pasy napędne gotowe niezszywane i zszywane, sklejane.
194; 202 p. 2	Pasy napędne, konopne, bawełniane, z sierści wielbłądziej.
39 p. 2 i Uwaga	Pasza dla zwierząt.
68 p. 1	Perłowa masa, nieobrobiona; pianka morska, nieobrobiona.
62 Uwaga	Piasawa (korzeń ryżowy).
66 p. 1	Piasek.
47 p. 1	Pierze.
	Pigmenty (patrz Barwniki syntetyczne).
161 p. 1 a, b	Pilniki.
	Piły (patrz Narzędzia).
	Piony (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
	Piorunochrony (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
213 Uwaga	Pióra i skóry ptaków, niewyprawione.
178 p. 2 a, b	Pisma i wydawnictwa periodyczne, książki.
148	Platynowe przybory do celów naukowych i technicznych.
62 p. 1	Plewy.
60 p. 1	Płyty i kostki z drzewa korkowego.
66 p. 6 także	Płyty łupkowe (oprócz wyrobów z łupku).

Pozycja taryfy celnej	
Uwaga.	Płyty ogniotrwałe (patrz Cegły i płyty z gliny szamotowej i t. p.).
71 p. 4	Płytki ze szmerglu, korundu, krzemienia i innych materjałów; takież pilniki.
	Płytki z gumelastyki (patrz Gumelastyka miękka i twarda).
140 p. 3	Płyty żelazne i stalowe.
107 p. 1	Podchloryn sodowy.
	Pokost.
	Popiół cynkowy (patrz Cynk).
41 p. 4	Popiół z kości.
105 p. 1, 3, 5	Potas; potaż i potaż żrący.
165 p. 1	Pozłota biała i żołta, w książeczkach.
	Prądki do pończoch (patrz Igły).
	Pręty z metali (patrz Żelazo, Miedź, Cynk i t. p.).
217 p. 1, 2, 3	Proch i wszelkie materjały i mieszaniny wybuchowe, jak również przedmioty do wywoływania wybuchów, jak sznury zapalne i t. p. (nie należą tu fajerwerki).
166	Proszek bronzowniczy z nieszlachetnych metali.
	Proszek żelazny (patrz Żelaziwo).
152 p. 3 a	Przegrzewacze parowe.
112 p. 9 Uwaga 1	Przetwory chemiczne do uchronienia od zarazy lub leczenia krzewów, drzew owocowych, jak również do walki ze szkodnikami w gospodarstwie rolnem.
156 p. 2 c. I, II, III. IV, V, p. 3	Przewodniki elektryczne izolowane, niepokryte ołowiem i pokryte ołowiem.
183 p. 1, 2, 3, 4, 5, 6	Przędza bawełniana, pojedyńcza, wszelkich numerów nitkowana z dwóch lub więcej nici (również na szpulkach), surowa, bielona, merceryzowana, barwiona.
185 p. 1, 2, 3 i Uwaga	Przędza jedwabna, nienitkowana i nitkowana (lub łączona), choćby z domieszką innej przędzy z surowego jedwabiu (grège), ze skubanki jedwabnej (jedwabiu odpadkowego), (chappe, bourre de sois), jedwabiu sztucznego, surowa wygotowana, bielona, barwiona, również na szpulkach i t. p.
184 p. 1, 2, 3, 4, 183 p. 5, 6	Przędza lniana, konopna, jutowa i z innych włóknistych materjałow roślinnych, pojedyńcza wszelkich numerów i nitkowana.
186 p. 1, 2, 3, 4	Przędza wełniana i z innych przędziw zwierzęcych, pojedyńcza wszelkich numerów, nitkowana, ozdobnie nitkowana, niebarwiona, barwiona.
162 p. 1, 2, 3, 4, 5	Przybory zecerskie i drukarskie; czcionki, stereotypy, ornamentacje, justunki; stemple do matryc i matryce; linje mosiężne; klisze, kamienie litograficzne z wykonanemi na nich rysunkami; inne przybory zecerskie i drukarskie.
169 p. 3 a, b, c, także Uwaga 1	Przyrządy elektrotechniczne wszelkie, elektryczne, przyrządy do ogrzewania i gotowania, mierniki elektrotechniczne, przyrządy elektryczne pomiarowe laboratoryjne, przyrządy rozdzielcze do tablic rozdziałowych; części tych przyrządów.
169 p. 1 e	Przyrządy i aparaty ortopedyczne; protezy.

Pozycja taryfy celnej	
169 p. 1 a	Przyrządy optyczne następujące: lunety, mikroskopy, latarnie projekcyjne; przyrządy chemiczne, tygielki kwarcowe, moździerze agatowe; przyrządy meteorologiczne; barometry, termometry, anemometry, psycho—i pluwiometry i t. p. zwykłe i rejestrujące; przyrządy rysunkowe.
47 p. 2	Puch.
41 p. 3	Pudrety użyźniające.
	Półfabrykaty z gumelastyki (patrz Wyroby z gumelastyki i Gumelastyka miękka i twarda).
71 p. 1, 2	Pumeks w kawałkach, również zmielony, zbryłkowany.
	Radjatory (patrz Części do ogrzewania centralnego).
179	Ramia.
	Regulatory (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
72 p. 3 d	Retorty ogniotrwałe, oraz ich części.
44 p. 1	Rogi.
	Rozczyn z gumelastyki (patrz Gumelastyka miękka i twarda).
	Rozgałęźniki, tabliczki rozgałęźne (patrz Materjały instalacyjne).
	Rozwiertniki (patrz Narzędzia stalowe hartowane).
145	Rtęć.
138	Rudy metaliczne i mineralne.
149 p. 1 a	Rury i rurki z miedzi, niklu, aluminjum i t. p. i stopów tych metali.
163 p. 1 a, III b, II, 164 p. 1 p. 2	Rury lane i walcowane, z cyny, cynku, ołowiu i ich stopów.
73 p. 1 a, b, c	Rury z masy porowatej, ceglanej, cementowej i t. p. rury modelowe oraz ich części; również sączki.
	Rury żebrowe (patrz Części do ogrzewania centralnego).
152 p. 2 a, b, p. 3 a, b, także Uwagi 1, 2, 3	Rury żelazne, łączniki do nich, także rury faliste, fasonowe i t. p. również kryte metalami, bimetalowe, malow., lakierowane.
152 p. 1 b	Ruszty mechaniczne.
37 Uwaga	Ryby świeże, przywożone z połowu na łodziach rybackich.
37 p. 1 d	Ryby obsadowe, zarybek i ikra (jako materjał hodowlany).
57 p. 4 b	Rzemienie okrągłe napędne.
51 p. 2 a	Sadło rybie.
51 p. 1 1, 2, b	Sadło zwierzęce, nieprzerobione, odsączone, przetopione i przerobione.
42	Sadze.
103 p. 1, 2, 3	Saletra chilijska, nieoczyszczona i oczyszczona, potasowa, wapniowa (norweska) i cjanamid.
	Salmjak (patrz Amonjakalne przetwory).
173 p. 11	Samoloty, sprowadzane przez Ministerstwo Spraw Wojskowych.
62 Uwaga	Sism; słoma na miotełki.
62 p. 1	Siano, sieczka, słoma nieoczyszczona.
	Siarczan amonu (patrz Amonjakalne przetwory).
101 p. 2	Siarczan glinu.
104 p. 2	Siarczan magnezu techniczny (sól gorzka).
89	Siarczan potasu.

Pozycja taryfy celnej	
	Siarczek antymonu sztuczny (patrz Antymonu związek).
105 p. 7 b, c	Siarczek sodu.
108 p. 2	Siarczek węgla.
105 p. 7 a	Siarczyn sodu i potasu (obojętny i kwaśny).
91	Siarka surowa, oczyszczona, kwiat siarczany.
190 p. 2	Sieci rybackie wszelkie.
160 p. 1	Sierpy.
176 p. 3	Skrawki papierowe.
	Skrzynki i szafki łącznikowe do silników (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
	Skrzynki rozdziałowe, skrzynki i szafy kablowe (patrz Materjały insalacyjne).
	Skrzynki zależności (patrz Aparaty elektrotechniczne).
55	Skóry dla zgrzebel (grempli) rzemyczków i cholew dla maszyn włókienniczych.
56	Skóry futrzane surowe (niewyprawione, solone, lub kwaszone wszelkie).
55 p. 4, 5	Skóry pasowe napędne, w kruponach, tafelkach, słupcach i skrojach; skóry wszelkie oddzielnie niewymienione np. krokodylowe, rekinowe, rybie i t. p.
54 również Uwaga	Skóry surowe, (niewyprawione) w kawałkach i w całości; skóry koźle i koźlęce (bastards, bastils) niewyprawione i połgarbowane, ale niebarwione i niewykończone.
	Smoła asfaltowa (patrz asfalt).
80 p. 1, 2, a, b	Smoły także z węgla kamiennego, surowe i preparowane, oraz pak.
87 p. 1	Smoła żywiczna.
105 p. 2, 5, a, b	Soda amonjakalna i krystaliczna, soda żrąca.
62 Uwaga	Soja.
96 p. 3	Sole baru: siarczan (blanc fixe) chemicznie strącony.
	Sole chromowe (patrz Chromiany sodu i potasu, Dwuchromiany sodu i potasu, Ałun chromowy).
110 p. 1	Sole i preparaty, zawierające złoto srebro i platynę, jedynie dla celów fotograficznych.
	Sole magnezu i wapnia (patrz Chlorki, Siarczan magnezu, Węglan wapnia strącony).
	Sole—żelazo—cjanowe (patrz Żelazo—cjanki żółty i czerwony).
105 p. 1	Sód metaliczny.
	Sól Bertholeta (patrz Chlorany).
105 p. 6	Sól glauberska.
	Sól gorzka (patrz Siarczan magnezu).
89	Sól strasfurcka, niemielona i mielona.
51 p. 2 a, p. 4	Spermacet, również oczyszczony.
27 p. 2. a, b p. 3	Spirytus surowy i oczyszczony, także skażony za pozwoleniami Dyrekcji Monopolu Spirytusowego.
	Stal i żelazo (patrz Żelazo i stal).
175 p. 1, 2, 3	Statki do żeglugi rzecznej i morskiej, żelazne, drewniane, parowe i inne.
51 p. 4	Steryna.
	Stemple (patrz Narzędzia stalowe hartowane).
	Stemple do matryc (patrz Przybory zecerskie drukarskie).
	Stopy cynku, cyny, ołowiu (patrz Cynk).

Pozycja taryfy celnej	
97	Stroncjanit (węglan strontu).
61 p. 2 Uwaga 3c	Strzałki tkackie.
87 p. 4	Sty aks.
112 p. 5 b	Sublimat.
	Sulfopochodne (patrz Kwasy sunfonowe).
41 p. 5	Superfosfaty.
	Surowcowe wyroby (patrz Wyroby z żelaza lanego).
139 p. 1, 2	Surowiec żelaza wszelki, także manganowy, krzemowy i chromowy.
	Szablony i t. p. (patrz Narzędzia warsztatowe miernicze).
45 p. 3	Szczecina.
46 p. 2 c, I, II	Szczotki techniczne (walce i listy) w drzewie i metalu.
	Szczotkarskie wyroby z roślin (patrz Wyroby szczotkarskie z roślin).
	Szczypczyki (patrz Noże, Klingi do noży i t. p).
87 p. 1	Szelak.
	Szklane balony, rurki i bagietki do lampek elektrycznych (patrz Balony).
169 p. 1 a	Szkła optyczne do lunet, lornetek, okularów i aparatów fotograficznych
176 p. 1	Szmaty i skrawki tkanin, długosci do 1 metra, szerokości do 4 cm.; stare liny, powrozy i sznurki, długości do 3 metrów.
	Szmelc (patrz Żelaziwo).
71 p. 1, 2	Szmergiel w kawałach, również zmielony, zbryłkowany.
65 p. 1, 2; 96 p. 1, 2	Szpat polny, szpat ciężki.
	Sztance (patrz Narzędzia stalowe hartowane),
127	Szutgelb.
	Szydełka do robót (patrz Igły).
68 p. 1	Szyldkret nieobrobiony.
140 p. 2	Szyny żelazne i stalowe.
	Swidry (patrz narzędzia).
40 bez Uwagi	Swinie, owce, kozy, ptactwo domowe i t, p. zwierzęta domowe z wyjątkiem kotów i psów za pozwoleniami weterynaryjnemi.
	Tablice rozdziałowe i ich części (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
94 p. 1. 2	Talk rodzimy, palony w proszku.
156 p. 1 f, I, II	Taśmy gremplowe. wszelkie.
64 p. 3	Taśmy plecione ze słomy, wiórów drzewnych i łodyg, chociażby z dodatkiem włosia, bawełny, lnu i konopi.
	Taśmy z nitkami gumowemi (patrz Wstążki, taśmy, z nitkami gumowemi).
	Termometry (patrz Przyrządy),
130	Thurnbulla błękit.
105 p. 7 a	Tiosiarczany sodu i potasu.
156 p. 2 b I, II	Tkaniny druciane z miedzi, stopów miedzi, z aluminjum, niklu.
88 p. 4	Tkaniny przerabiane gumelastyką do wyrobu taśm gremplowych.

Pozycja taryfy celnej	
202	Tkaniny wełniane, półwełniane i bawełniane, tkane i pilśniowe (filcowe) do użytku fabrycznego.
112 p. 5 a, b, c	Tlenek i siarczan niklu, tlenek cyny, tlenek rtęci, tlenek bismutu.
102	Tlenki i wodziany baru, strontu i glinu.
51 p. 3	Tłuszcz garbarski (Degras).
112 p. 7 b	Tolidyna i jej sole.
79 p. 3	Torf.
87 p. 1	Tragant.
51 p. 2 a	Tran.
	Tran formatorki i relais telefoniczne (patrz Aparaty elektrotechniczne).
167A p.1 i I, II, III	Transmisje.
71, p. 1, 2	Trypla w kawałkach, również zmielona, zbryłkowana.
62 Uwaga	Trzcina nieobrobiona i obrobiona.
	Tygielki (patrz Przyrządy).
72 p. 3 e	Tygle ogniotrwałe, również z grafitu.
21 p. 1, 3, 5	Tytoń w liściach i wiązkach; z łodygami lub bez; łodygi tytoniowe; tytoń grubokrajany i cienko krajany; tytoń w krążkach i zwitkach—za pozwoleniami Dyrekcji Monopolu Tytoniowego.
130	Ultramaryna z wyjątkiem pakowanej w drobne opakowania
174 p. 1 a, b c, d, e także Uwaga p. 2 a, b, p. 3	Wagony wszelkie, również kolejek wązkotorowych, kolei konnych, tramwaji elektrycznych, wagonetki transportowe wszelkie.
169 p. 1 a	Wagi aptekarskie, laboratoryjne i odważniki do nich.
169 p. 1 a	Wakuumetry.
163 p. 1 a III	Walce cynkowe.
	Walce surowcowe (patrz Wyroby z żelaza lanego).
	Wapno bielące (patrz Chlorek wapnia).
65 p. 3, 4	Wapno gryzące (niehydrauliczne), wapno hydrauliczne.
180 p. 3	Wata jedwabna
179 p. 1	Wata torfowa.
	Wattmetry (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
186 p. 1 a, b	Wełna czesana, niebarwiona i barwiona.
	Wełniana przędza (patrz Przędza wełniana).
181 p. 1, 2, 3 179 p. 3	Wełna, sierść i puch zwierzęcy, niepranie i prane, wełna sztuczna i tarta, wełna barwiona, mieszanka włókien roślinnych i z wełny, wełna z igieł sosnowych.
79 p. 1	Węgiel kamienny, brunatny, torfowy, drzewny, cegiełki węglowe.
41 p. 4	Węgiel z kości
	Węglan amonu (patrz Amonjakalne przetwory).
104 p. 3	Węglan wapnia strącony.
62 Uwaga	Wiklina.
95 p. 1, 2	Winian wapnia (calcium tartaricum).
95 p. 1, 2	Winny kamień (cremor tartari).
96 p. 1, 2	Witeryt, także mielony.
	Wióry żelazne (patrz Żelaziwo).
169 p. 1 a	Wodomiary.

Pozycja taryfy celnej	
105 p. 7 b	Wodorosiarczek sodu.
	Wodzian amonu (patrz Amonjakalne przetwory).
	Wodziany (patrz Tlenki i wodziany).
198	Wojłoki i tkaniny wojłokowe, wycinane z wojłoków wyroby.
	Woltmetry (patrz Przyrządy elektrotechniczne).
52 p. 1, 2, 5	Wosk do szczepienia drzew, wosk pszczelny i roślinny, wosk ziemny bitumiczny z węgla.
52 p. 1, 4	Wosk ziemny surowy (ozokeryt), również topiony, wosk ziemny oczyszczony (cerezyna).
173 p. 2 a, b	Wozy ciężarowe na resorach, furgony, brankarty i inne, także ich części.
45 p. 1, 2	Włosy ludzkie i wszelkie inne, surowe lub przerobione, nie w wyrobach.
179 p. 1, 3	Włókna z trojeści pospolitej (asclepias), włókna pokrzywy i inne materjały roślinne zastępujące len i konopie.
88 Uwaga 1	Wstążki, taśmy z nitkami gumowemi, szelkowe i podwiązkowe.
179 p. 1, 2, 3 181 p. 1	Wyczeszki bawełniane, jutowe, lniane i konopne, również smołowane, wyczeszki wełniane z sierści i puchu zwierzęcego, wszelkie.
	Wydawnictwa perjodyczne (patrz Pisma).
	Wyłączniki (patrz Przyrządy elekrotechniczne).
	Wyłączniki pokrętne (patrz Materjały instalacyjne).
88 p. 1 b, c p. 2 b	Wyroby i półfabrykaty z gumelastyki miękkiej i twardej (patrz także Gumelastyka miękka i twarda), z wyjątkiem obuwia, tkanin niewymienionych, odzieży, szelek, podwiązek, piłek, zabawek.
151 p. 3 a, b, c także Uwaga	Wyroby kute tłoczone (prasowane) i wyciskane (sztancowane) z żelaza i stali.
151 p. 1 a, b, c, d	Wyroby z żelaziwa kowalnego (kuto lanego).
150 p. 1 a, b, c, d p. 2 a, b, c	Wyroby z żelaza lanego, oprócz oddzielnie wymienionych, nieobrobione, także walce hartowane i niehartowane, rury i kształtki (fasony), części do ogrzewania centralnego, z wyjątkiem części kotłów.
	Wyroby ogniotrwałe (patrz Cegły i płyty, Retorty, Tygle, Cement, Zaprawa).
76 p. 4 a, b	Wyroby porcelanowe do celów elektrotechnicznych i laboratorjnych, niemontowane.
71 p. 5 a, b	Wyroby prasowane z węgla dla elektrotechniki jako to: świece, płytki, cylindry, węgle do elementów i t. p.
64 p. 4 a, b	Wyroby szczotkarskie z roślin (z korzenia ryżowego, piasawy, fibru i t. p.), przeznaczone do użytku technicznego, w drzewie i żelazie.
	Zaprawa do luster (patrz Cynk).
72 p. 3 f	Zaprawa szamotowa i jej surogaty.
62 Uwaga	Ziarna i nasiona oleiste i tłuszczowe, oprócz orzechów i migdałów jadalnych i chińskich orzechów tungulowych.
129 p. 1	Ziarnka kermesowe.
62 Uwaga	Ziarnka palmowe.
62 Uwaga	Ziarnka sezamowe.
	Zieleń szwajnfurdska (patrz Farby miedziane).

Pozycja taryfy celnej	
66 p. 1	Ziemia wymoczkowa (okrzemkowa).
66 p. 1	Ziemie używane w przemyśle fabrycznym, surowe lub wypalone za wyjątkiem ochry i umbry.
148 p. 1 a, b p. 4, 5 oraz Uwaga 2 do 148	Złoto, srebro, platyna i inne metale szlachetne w stanie surowym, oraz stare połamane i odpadki; płyty; blachy i arkusze, druty, druciki i przędza z tych metali.
	Zwrotniki (patrz Aparaty elektrotechniczne).
43 p. 1 b	Żelatyna.
100 p. 2	Żelazo—cjanki żółty i czerwony.
140 p. 1, 3	Żelazo i stal: sztabowe, szynowe, taśmowe (bakowe), kątowe, dule żelazne i stalowe, lupy lub bloki pudlingowe, milbars, żelazo i stal sztabowe, profilowe, Teowe, dwu-Teowe, Ceowe, Zetowe, Tetkowe i o innych profilach: żelazo i stal drobno wymiarowe (patrz także Szyny, Płyty, Blacha i t. p.).
142	Żelaziwo, stal stare, fragment, łom, szmelc, wióry również prasowane i proszek.
	Żelazne wyroby (patrz Wyroby z żelaza, Wyroby kuto lane, Wyroby kute tłoczone, Wyroby kotlarskie, Rury, Odlewy i t. p.).
66 p. 5	Żmijowiec.
41 p. 1, 2	Żużle Thomasa, niemielone i mielone.
87 p. 4	Żywica benzoesowa: żywice wonne i używane do perfumerji.
87 p. 1	Żywice gumowe wszelkie, jak arabska i senegalska.
127	Żółcień lakierowany (szutgelb).

Wszelkie towary z wyjątkiem artykułów spożywczych i monopolowych, przewożone w małych ilościach przez mieszkańców pogranicza na własny użytek.

Przedmioty, służące do użytku uwierzytelnionych zastępców obcych państw.

Wzory i próbki towarów, nie nadające się do innego użytku, z wyjątkiem artykułów spożywczych i przedmiotów monopolowych państwowych.

Posyłki pocztowe z artykułami żywności do 5 kg.

Przedmioty codziennej potrzeby, które podróżni wiozą ze sobą do własnego użytku podczas podróży lub do wykonywania swego zawodu.

Wyroby tytuniowe, wiezione przez podróżnych w ilości 25 cygar albo 100 papierosów albo 100 gram tytoniu na osobę.

Używane przedmioty urządzenia domowego, odzież, bielizna, pościel—należące do osób przesiedlających się.

Używane i opatrzone znakami zwrotne opakowania.

Wagony kolejowe i cysterny, należące do przedsiębiorstw przewozowych wraz z przedmiotami, służącemi do ich urządzenia lub potrzebnemi do utrzymania ich w ruchu, jako też w ruchu pogranicznym wszelkie inne środki przewozowe, oraz zwierzęta wierzchowe, pociągowe i juczne wraz z uprzężą, okryciem i przeznaczoną dla nich paszą, jeżeli nie ulega wątpliwości, że podróży nie przedsiewzięto w celu obejścia zakazu przywozu, wywozu i przewozu tranzytowego.

Towary, znajdujące się obecnie w drodze a wyszczególnione w rozporządzeniu z 10 września 1919 r. a niewymienione w niniejszej liście mogą być przywiezione po przedstawieniu na komorze celnej listu przewozowego, wystawionego przed datą opublikowania niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie z 10 września 1919 r. (Monitor Polski № 207).

Warszawa, dnia 31 sierpnia 1920 r.

Minister Przemysłu i Handlu:
W. Chrzanowski

Minister Skarbu:
W. Grabski

Minister Aprowizacji:
w z. *L. Zaborowski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

(Dziennik Ustaw № 87 z dnia 13.IX 1920 r. poz. 575).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz z Ministrem Skarbu zmieniające niektóre przepisy rozporządzenia wykonawczego z dnia 3 lutego 1920 r. (Dz. Ust. № 14 poz. 76) do ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. P. № 20 poz. 229).

Na zasadzie art. 5 ustawy z dnia 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drzewo budulcowe i opałowe (Dz. Pr. P. № 20 poz. 229) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych oraz Ministrem Skarbu co następuje:

Art. 1. Brzmienie art. 2 uzupełnia się następująco:
„Drzewo budulcowe i opałowe wydawane będzie z lasu w stanie okrągłym lub przerobionym".

Art. 2. Art. 6 w dotychczasowem brzmieniu uchyla się, a natomiast otrzymuje brzmienie:
„Dla rozdziału drzewa i nadzoru nad celowością jego użycia tworzy się przy Ministerstwie Robót Publicznych w Warszawie Główną Komisję Rozdziału Drzewa; w siedzibie Okręgowych Dyrekcji i Robót Publicznych — Okręgowe Komisje Rozdziału Drzewa, a w powiatach Powiatowe Komisje Rozdziału Drzewa".

W skład Głównej Komisji wchodzą:
1) przedstawiciel Ministerstwa Robót Publicznych jako przewodniczący.
2) przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr państwowych,
3) przedstawiciel Ministerstwa Skarbu.

W skład Okręgowej Komisji wchodzą;

1) przedstawiciel Ministerstwa Robót Publicznych jako przewodniczący,
2) przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
3) przedstawiciel Ministerstwa Skarbu.

W skład powiatowej Komisji wchodzą:

1) starosta (kierownik starostwa) jako przewodniczący,
2) przedstawiciel Ministerstwa Robót Publicznych,
3) przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych,
4) przedstawiciel Ministerstwa Skarbu,
5) delegat powiatowego Związku komunalnego (Rady Powiatowej), nadto na obszarze b. zaboru rosyjskiego:
6) przedstawiciel Wzajemnych Ubezpieczeń budowli od ognia i ewentualnie,
7) delegat powiatowych Stowarzyszeń budowlanych.

Art. 3. Art. 9, uzupełnia się następująco:

„Bliższe wskazówki dla urzędowania Komisji Powiatowej, Okręgowej i Komisji Głównej określają specjalne regulaminy".

Art. 4. Art. 10 uchyla się w brzmieniu dotychczasowem, nadając mu brzmienie następujące:

„Komisji Powiatowej przydzielać będzie drzewo na jej wnioski Okręgowa Komisja Rozdziału Drzewa, a Okręgowej Komisji—Komisja Główna".

Art. 5. Art. 11 uchyla się w dotychczasowem brzmieniu a natomiast otrzymuje brzmienie:

„Komisji Głównej oddaje do dyspozycji drzewo Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Drzewo budulcowe, potrzebne dla celów odbudowy, winno być wydane tak z lasów państwowych, jak i zajęte w lasach prywatnych, a przedewszystkiem w miejscach leżących najbliżej okolic zniszczonych".

Art. 6. Brzmienie art. 12 zmienia się następująco:

„Ceny drzewa ustanawia Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych oraz Ministerstwem Skarbu".

Art. 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 1 września 1920 r.

Minister Robót Publicznych:
w z. *H. Dudek*

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

(Dziennik Ustaw № 88 z dnia 15.IX 1920 r. poz 579).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Aprowizacji, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych, w przedmiocie cen na ziemiopłody odstawione na poczet kontyngentu w okresie od dnia 15 września 1920 r. do dnia 1 stycznia 1921 roku.

Na zasadzie art. 3-go ustawy z dnia 9 lipca o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21 (Dz. Ust. R. P. № 56 1920 r. poz. 348) zarządza się, co następuje:

Art. 1. Ceny na ziemiopłody, odstawione przez wytwórców rolnych na poczet kontyngentu, ustanowione na okres do 15 września 1920 roku art. 7 przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 9 lipca o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/21 (Dz Ust. R P. № 70, 1920 r., poz. 474) i rozporządzeniem Ministra Aprowizacji z dnia 26 sierpnia 1920 r., wydanem w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Rolnictwa i Dóbr Państwowych w sprawie cen na ziemiopłody, odstawione na poczet kontyngentu (Dz Ust. R P. № 84, 1920 r., poz 563) utrzymują się w mocy na okres od dnia 15 września 1920 r. do dnia 1 stycznia 1921 roku.

Art. 2. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem 15 września 1920 roku.

Minister Aprowizacji:
St. Śliwiński

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
Jul. Poniatowski

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

(Dziennik Ustaw № 88 z dnia 15.IX.1920. poz. 582).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia i przygotowania drewna opałowego w lasach prywatnych na okres zimowy 1920/21.

Na podstawie art. 2 ustawy z d. 28/II 1919 r. (Dz. Pr. z r. 1919 № 20 poz. 229), art. 11 rozporządzenia wykonawczego z 3 II 1920 r. (Dz. ust. № 14 z r. 1920 poz. 76) oraz art. 5 i 6 rozporządzenia z d. 1/IX 20 (Dz. ust № 88 z r. 1920 poz. 579) zarządzam w porozumieniu z Ministrem Robót Publicznych, Ministrem Skarbu i Ministrem Aprowizacji co następuje:

Art. 1. W lasach prywatnych, wolnych od służebności włościańskich poboru drzewa na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego, oraz obciążonych służebnościami włościańskiemi na obszarze b. zaboru austrjackiego, zostaje niniejszem zajęte do dyspozycji Głównej Komisji Rozdziału Drzewa przy Ministerstwie Robót Publicznych z 1 ha zalesionej powierzchni 1.5 metra przestrzennego drewna opałowego.

Na potrzeby wielkich miast w lasach prywatnych wymienionych wyżej kategoryj zostaje zajęte drewno opałowe w odległości do 10 klm. od linij

kolejowych szeroko i wązko-torowych (kolejek) w ilościach potrójnych nad normę powyższą.

Wobec konieczności śpiesznego przygotowania opału Komisje Rozdziału Drzewa, względnie z upoważnienia ich działające Zarządy miejskie i gminne zwrócą się do odnośnych właścicieli o niezwłoczne rozpoczęcie przez nich wyróbki opału na przypadających do zajęcia według niniejszego rozporządzenia zrębach. W razie uchylenia się właścicieli drzewa od tego wymagania Komisje Rozdziału Drzewa są uprawnione do oddania wyróbki opału Zarządom miast i gmin, ze skutkami, określonemi w art. 9 niniejszego rozporządzenia. Komisje Rozdziału Drzewa zawiadomią właścicieli do 1 października 1920 r., które przestrzenie leśne w pasie 10 klm. od kolei zostaną wolne od zajęć.

W lasach prywatnych, obciążonych służebnościami włościańskiemi poboru drewna na obszarze b. zaboru rosyjskiego z 1 ha powierzchni zalesionej zostaje niniejszem zajęte i oddane do dyspozycji Głównej Komisji Rozdziału Drzewa 1 mp. drewna opałowego.

W poszczególnych wypadkach stosownie do stanu lasu, ilości wyżej podane mogą być zwiększone lub zmniejszone stosownie do orzeczenia właściwego Urzędu Ochrony Lasów.

Gotowe zapasy drewna opałowego, znajdujące się w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w lasach prywatnych, zostają również zajęte, a ilość tych zapasów będzie zaliczona do ilości drewna, zajętego w myśl niniejszego artykułu.

Z cyfry zajętego drewna wyłączone zostają ilości niezbędne na potrzeby właścicieli lasów według orzeczeń Komisji Rozdziału Drzewa.

Art. 2. Drewno opałowe będzie wydane ludności na mocy decyzji Komisji Rozdziału Drzewa za pośrednictwem Zarządów gminnych i magistratów miast.

Art. 3. Właściciele i zarządcy lasów prywatnych winni w terminach, oznaczonych przez Komisje Rozdziału Drzewa złożyć im zgłoszenia, ktore mają zawierać:

a) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania właściciela lasu, oraz osoby uprawnionej do wyrębu;
b) położenie lasu (powiat), nazwę oddziałów lasu;
c) podanie ogólnej powierzchni lasu, oraz ilości drewna opałowego, które właściciel zamierza wyrobić;
d) najbliższą stację kolejową;
e) stosunki wywozowe: odległość miejsca wyróbki od drogi komunikacyjnej, kolejki leśnej i od najbliższej stacji kolejowej, lub rzeki spławnej;
f) oświadczenie, czy właściciel gotów jest ilość drewna opałowego, wymienioną w art. 1 wyrobić i oddać do dyspozycji Komisji Rozdziału Drzewa w terminach, oznaczonych w art. 7 niniejszego rozporządzenia.

Obowiązek zgłoszenia ciąży także na osobach, które na mocy kontraktu kupna — sprzedaży, zawartego z właścicielem lub zarządcą lasu uprawnione są do wyrębu drewna opałowego.

Art. 4. Obowiązkom wymienionym w art. 1 i 3 nie podlegają:

a) na obszarze b. zaboru rosyjskiego właściciele lasów, uznanych za ochronne, oraz właściciele lasów, w których na skutek stwierdzonej dewastacji wyrąb całkowicie został wstrzymany na podstawie prawomocnych orzeczeń Urzędów Ochrony Lasów.

b) na obszarze b. zaboru austrjackiego: właściciele lasów, zamkniętych na podstawie paragrafu 19 i 20 ces. pat. z dn. 13/XII 1852 r. (Dz. Pr. № 250), właściciele lasów ochronnych w pojęciu § 6 i 7 tego patentu i wreszcie właściciele lasów, w których celem powstrzymania dalszych spustoszeń całkowity wyrąb drewna, na podstawie §§ 4 i 23 ces. pat., został wstrzymany.

Art. 5. Komisje Rozdziału Drzewa oznajmią właścicielom lasów w ciągu 2-ch tygodni po upływie terminu, oznaczonego przez Komisję Rozdziału Drzewa w myśl art. 3, jaką ilość drewna opałowego, zgłoszonego w myśl art. 3 niniejszego rozporządzenia, właściciel winien wyrobić w terminach w art. 7 podanych. Jeśli właściciel lasu w wyżej oznaczonym terminie nie otrzyma od Komisji Rozdziału Drzewa zawiadomienia, jaką ilość drewna opałowego winien przygotować, na ten czas winien wyrobić całą ilość zgłoszonego drewna.

Art. 6. Magistraty i Zarządy gmin, którym przydzielono drewno opałowe, będą obowiązane wypłacić właścicielom opału zaliczkę na wyróbkę jego do wysokości 50% cen, w art. 8 niniejszego rozporządzenia ustanowionych. Zaliczki te wydawane będą w trzech ratach stosownie do partji, w każdym z oznaczonych art. 7 terminach mającej być oddanej do rozporządzenia wymienionym zarządom.

Art. 7. Z drewna opałowego, które właściciel winien wyrobić według art. 1 i 5, ma być 1/3 część oddana do rozporządzenia Komisji Rozdziału Drzewa do 15/XI 1920 r., dalsza 1/3 część do 15/XII 1920 r., a reszta do 15/I 1921 r.

Art. 8. Za drewno opałowe, w myśl art. 7 niniejszego rozporządzenia, w terminie wyrobione i oddane do dyspozycji Komisji Rozdziału Drzewa zostanie wypłacona właścicielowi należność według następujących cen:

Za 1 mp. drewna opałowego w stanie wyrobionym w lesie:

SORTYMENT	Buk, grab, jawor			Dąb, brzoza wiąz, klon, jesion			Sosna, olsza, trzesnia			Jodła, świerk			Osika, lipa, topola		
	Klasa wartości														
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I	II	III
	Marek														
Na obszarze b. zaboru rosyjskiego:															
Szczapy	125	115	105	115	105	95	105	95	85	95	85	75	85	75	65
Krąglaki grube do 7 cm. . . .	110	100	90	100	90	80	90	80	70	80	70	60	70	60	50
Na obszarze b. zaboru austrjackiego:															
Szczapy	90	80	70	85	75	65	80	70	60	75	65	55	70	60	50
Krąglaki grube do 7 cm. . . .	78	70	62	72	65	58	66	60	54	62	58	52	58	52	45

Ceny drewna opałowego będą co 3 miesiące ulegały rewizji przez Ministerstwo Rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem Robót Publicznych.

Wyszczególnione w powyższych tabelach ceny stosowane być winny przy obliczeniu wartości drewna, wydanego z lasów, lub składów, położonych co najwyżej w odległości 5 klm. od stacji kolejowej lub rzeki spławnej.

Przy drzewie, znajdującem się w odległości od 5 klm do 0 klm. stosować należy ceny powyższe z 10% zniżką, przy odległości od 10 klm. do 20 kl. z 20% zniżką, zaś przy odległości wyżej 20 kl. z 30% zniżką.

Do klas wartości zaliczone zostają następujące powiaty:

a) w b. zaborze rosyjskim:

Do I-ej klasy: Błoński, Brzeziński, Ciechanowski, Gostyński, Grójecki, Kolski, Kucieński, Kaliski, Koniński, Lubelski, Jędrzejowski, Łaski, Łęczycki, Łowicki, Łódzki, Miechowski, Miński, Nieszawski, Opatowski, Opoczyński, Olkuski, Piotrkowski, Pińczowski, Puławski, Płoński, Płocki, Sandomierski, Sieradzki, Sierpecki, Stopnicki, Słupecki, Radomski, Radomskowski, Rawski, Tomaszowski, Turecki, Warszawski, Wieluński i Włocławski.

Do II-ej klasy: Będziński, Bialski, Chełmski, Częstochowski, Garwoliński, Iłżecki, Hrubieszowski, Kielecki, Konecki, Kozienicki, Konstantynowski, Krasnostawski, Lipnowski, Lubartowski, Łukowski, Wysokomazowiecki, Mławski, Janowski, Ostrowski, Makowski, Pułtuski, Przasnyski, Radzyński, Radzymiński, Rypiński, Siedlecki, Skierniewicki, Sochaczewski, Sokołowski, Węgrowski, Włodawski, Włoszczowski, Zamojski.

Do III-ej klasy: Augustowski, Białostocki, Bielski, Biłgorajski, Łomżyński, Kolneński, Kalwaryjski, Ostrołęcki, Sejneński, Sokolski, Suwalski, Szczuczyński.

b) w b. zaborze austrjackim:

Do I-ej klasy: Borszczowski, Czortkowski, Dąbrowski, Horodeński, Husiatyński, Krakowski, Lwowski, Podgórski, Podhajecki, Rudecki, Skałacki, Śniatynski, Tarnopolski, Trębowelski, Wielicki, Zaleszczycki, Zbaraski i Zborowski.

Do II ej klasy wszystkie powiaty, leżące w b. Galicji nie wymienione w klasach I i III

Do III ej klasy: Bohorodczański, Dobromilski, Doliński, Kałuski, Kosowski, Liski, Nadwornański, Peczeniżynski, Skolski, Turczański i Żywiecki.

Oprócz cen wyżej wymienionych za drewno opałowe właściciel otrzyma premję w wysokości 20% przypadającej ceny w następujących wypadkach:

a) jeżeli 1/3 część drewna, którą winien oddać do 15/XI 1920 r. odda najdalej 1/XI 1920 r. w tym wypadku otrzyma premję za całą ilość wcześniej oddanego drewna;

b) jeżeli w terminie do 15/XI 1920 r. odda więcej niż 1/3 część drewna otrzyma premję za nadwyżkę oddanego drewna.

Art. 9. O ile właściciel w terminie oznaczonym w art. 3 rozporządzenia nie złoży przewidzianego w tymże art. 3 zgłoszenia, to Komisja Rozdziału Drzewa może niezwłocznie po tym terminie polecić wyróbkę drewna opałowego tym Zarządom gmin i magistratom, którym zostało przydzielone dane drewno i o ile zaś właściciel lasu, który w myśl art 3 tego rozporządzenia zgłosił gotowość wyróbki drewna opałowego, nie odda 1/3 części wyrobionego w myśl art. 5 i 7 drewna w terminie do 15/XI 1920 r., to Ko-

misja Rozdziału Drzewa wyróbkę może niezwłocznie polecić odnośnemu Zarządowi gminy lub magistratowi.

Cała ilość drewna, której właściciel nie wyrobi w myśl art. 5, zostanie wyrobioną przez powołane organy na koszt właściciela lasu, a od ceny za drewno wyrobione, należącej się właścicielowi w myśl art. 8, zostaną potrącone faktyczne koszty ścięcia i wyróbki drewna.

Części strzały, pozostałe po wyróbce drewna opałowego, nadające się do wyróbki drewna użytkowego, pozostają na miejscu wyróbki do dyspozycji właściciela lasu, o ile nie nastąpi osobne zajęcie tego drewna na podstawie art. 2 ustawy Sejmowej z dn. 28 lutego 1919 r. w przedmiocie zaopatrzenia ludności w drewno budulcowe i opałowe.

Art. 10. Lasami prywatnemi w rozumieniu niniejszego rozporządzenia są wszelkie lasy niepaństwowe, więc i komunalne.

Art. 11. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie naruszają w niczem praw serwitutowych, obciążających lasy prywatne.

Art. 12. Postanowienia niniejszego rozporządzenia obowiązują na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austrjackiego.

Art. 13. Rozporządzenie niniejsze zyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 1 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Robót Publicznych:
w z. *Dudek*

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

Minister Aprowizacji:
w z. *Zaborowski.*

(Dziennik Ustaw № 89 z dnia 21.IX. 1920 r. poz. 585).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie dostarczenia drewna budulcowego z lasów państwowych i prywatnych na cele odbudowy na okres pięcioletni od roku 1920 21 do 1924/25.

Na mocy art. 2 ustawy Sejmowej z dnia 28 lutego 1919 r. (Dz. Pr. № 20 poz. 229), art. 11 rozporządzenia z dn. 3 lutego 1920 r. (Dz. U. № 14 poz 76), oraz art. 5 rozporządzenia z dn. 1 września 1920 r. (Dz. U. № 88 poz. 579), zarządzam w porozumieniu z Ministrem Skarbu, Ministrem Robót Publicznych i Ministrem dla b. Dzielnicy Pruskiej, co następuje:

Art. 1. Z lasów państwowych na obszarach b. Królestwa Kongresowego i Małopolski przeznaczy Główny Zarząd Dóbr Państwowych, a na obszarze b. dzielnicy pruskiej—Ministerstwo tej Dzielnicy 30% ogólnej produkcji drewna budulcowego, przypadającej do eksploatacji z 10-letnich zrębów zaległych, bieżących i lat przyszłych.

Art. 2. W lasach prywatnych, urządzonych lub nieurządzonych, wolnych od służebności włościańskich na całym obszarze Państwa, oraz—obciążonych służebnościami włościańskiemi na obszarach Małopolski i b dzielnicy pruskiej zostaje niniejszem zajęte 30% wszystkiego drewna budulcowego w 10-ciu zrębach kolejnych zaległych, bieżących i lat przyszłych.

Art. 3. W lasach prywatnych, obciążonych służebnościami włościańskiemi, na obszarze b. Królestwa Kongresowego zajmuje się 30% drewna budulcowego we wszystkich zrębach zaległych i pięciu kolejnych zrębach, wyznaczonych do wyrębu w latach 1920/21—1924/25 włącznie.

Art. 4. Za drewno budulcowe, zajęte na pniu w ilości 30% produkcji w myśl art. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia płacone będzie po cenach, ustanowionych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych. W razie zajęcia w lasach prywatnych w poszczególnych wypadkach budulca ponad 30% ogólnej ilości, dozwolonej do wyrębu, za nadwyżkę drewna płacone będzie po średnich cenach targowych, ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 5. Obowiązkom, wymienionym w art. 2, 3 i 4, podlegają również osoby, które na mocy kontraktu kupna sprzedaży, zawartego z właścicielem lasu prywatnego lub zarządcą jego, uprawnione są do wyrębu drewna budulcowego.

Art. 6. Obowiązkom, wymienionym w art. 2, 3 i 4 nie podlegają:

a) na obszarach b. zaboru rosyjskiego właściciele lasów, uznanych za ochronne, oraz właściciele lasów, w których na skutek stwierdzonej dewastacji wyrąb całkowicie został wstrzymany na podstawie prawomocnych orzeczeń Urzędów Ochrony Lasów;

b) na obszarach b. zaboru austrjackiego: 1) właściciele lasów zamkniętych na podstawie §§ 19 i 20 ces. pat. z dn 13.XII 1852 r. (Dz. Pr № 250); 2) właściciele lasów ochronnych w pojęciu §§ 6 i 7 tego patentu, wreszcie 3) właściciele lasow, w których celem powstrzymania dalszych spustoszeń, całkowity wyrąb drewna, na zasadzie §§ 4 i 23 ces. pat. został wstrzymany.

Art. 7. Z zajętego na odbudowę drewna budulcowego może być wyrąbane w jednym roku nie więcej, niż połowa w lasach prywatnych, wolnych od służebności i w zaległych zrębach lasów prywatnych, obciążonych służebnościami włościańskiemi i nie więcej niż 1/5 w zrębach 1920/21—1924/25 lasów ostatniej kategorji, t. j. rocznie do 30% budulca z każdego bieżącego zrębu.

Art. 8. W lasach prywatnych, nieposiadających planów gospodarczych, etat rocznego cięcia zostanie ustalony na mocy orzeczenia miejscowego Urzędu Ochrony Lasów.

Art. 9. Drewno budulcowe, przeznaczone na odbudowe, w lasach państwowych, a również zajęte na ten cel, w lasach prywatnych w myśl art. 1, 2, 3, 4 i 5 Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych oddaje w b.

zaborach rosyjskim i austrjackim do rozporządzenia Ministerstwu Robót Publicznych, a w b. Dzielnicy Pruskiej—organom Ministerstwa tej dzielnicy.

Art 10. Zajęte drewno budulcowe winno być dodane na odbudowę w dozwolonych do wyrębu zrębach, najbliżej zniszczeń położonych, a to według uznania organów Ministerstwa Robót Publicznych.

Art. 11. Wszystkie zajęcia drewna budulcowego, dokonane w lasach prywatnych do chwili wydania niniejszego rozporządzenia, utrzymują nadal moc obowiązującą. Zajęte drewno będzie zaliczone na poczet ilości określonej w art. 1, 2, 3 i 4 niniejszego rozporządzenia.

Art 12. Właściciele lasów prywatnych na żądanie Komisji Rozdziału Drzewa winni wyrąbać i przygotować zajęte na odbudowę drewno budulcowe w terminach oznaczonych w przepisach artykułu 7 niniejszego rozporządzenia, przyczem koszt wyróbki drewna według ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych norm, zostanie im zwrócony.
Prócz tego właściciel lasu prywatnego, który w terminach przez Komisję Rozdziału Drzewa oznaczonych odda do jej rozporządzenia w stanie wyrobionym (w klocach) do 50% ilości zajętego budulca, otrzyma należność za oddane drewno do 100% nadwyżki cen, ustanowionych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych, a ponad 50% do nadwyżki 200% wymienionych cen.

Art. 13. Właścicielom lasów prywatnych, przy zachowaniu przepisów art. 12, przysługuje również prawo oddania Komisji Rozdziału Drzewa kontyngentu budulca w stanie przetartym, przyczem 1 m.³ materjałów tartych liczony będzie za 2 m.³ drewna okrągłego; koszty dowozu do tartaku budulca i jego przetarcia będą właścicielowi lasu wypłacone według norm, ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 14. Właściciele lub dzierżawcy tartaków obowiązani są na żądanie organów Ministerstwa Robót Publicznych przetrzeć zajęte drewno budulcowe za opłatą ustalonych przez Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych kosztów przetarcia budulca, jednak w ilości nie większej, niż 25% produkcji tartaku.

Art. 15. Niezajęte drewno budulcowe może być przez właściciela lasu prywatnego lub nabywcę wywożone z lasu dopiero po oddaniu powołanym organom rządowym całej ilości budulca, zajętego w ilości 30% zrębów wyznaczonych do wycięcia, względnie wyciętych w danym roku operacyjnym.

Art 16. W wypadkach uchylenia się właścicieli lasów prywatnych wogóle od eksploatacji zrębów, dozwolonych do wyrębu, przeprowadzić je mogą powołane organa rządowe, a w razie uchylenia się od spełnienia przepisów niniejszego rozporządzenia, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych zajmie na cele odbudowy wszystkie drzewo dozwolone do wyrębu w okresie planu odbudowy, względnie już wyrąbane.

Art. 17. Od zajęcia na cele odbudowy wolne jest drewno użytkowe dębowe I i II klasy i szpilkowe I kl. według klasyfikacji, ustalonej w przepisach Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 12 grudnia 1919 r. (Dz. Urz. M. R. i D. P. z dn. 22. XII. 1919 № 25). Drewno iglaste I klasy wolne jest od zajęcia na cele odbudowy tylko tam, gdzie istnieje dostatecz-

na ilość budulca gorszej jakości i tylko w tych wypadkach, kiedy właściciel odda na odbudowę materjał już wyrobiony.

Art. 18. Pod pojęcie lasów prywatnych w rozumieniu niniejszego rozporządzenia podpadają wszelkie lasy niepaństwowe.

Art. 19. Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie naruszają w niczem praw serwitutowych, obciążających lasy prywatne.

Art. 20. Postanowienia niniejszego rozporządzenia obowiązują na całym obszarze Państwa Polskiego.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze staje się prawomocnem z dniem ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Warszawa, dnia 2 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
J. Poniatowski

Minister Robót Publicznych:
w z. *H. Dudek*

Minister Skarbu:
w z. *Rybarski*

Minister b. Dzielnicy Pruskiej:
W. Kucharski

(Dziennik Ustaw № 89 z dn. 21.IX. 1920 r. poz. 586).

ROZPORZĄDZENIE RADY OBRONY PAŃSTWA

z dnia 22 września 1920 r.

w przedmiocie zmian w ustawie z dnia 9 lipca 1920 r. o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/1921 (Dz. Ust. № 56 poz. 348).

Art. 1. Przedostatni ustęp art 1 ustawy z dnia 9 lipca 1920 roku o aprowizacji na rok gospodarczy 1920/1921 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie stwierdzonej przez Komisję kontyngentową (art. 2) niemożności odstawienia całego kontygentu żytem, pszenicą, jęczmieniem i owsem może wytwórca dopełnić kontyngent innemi ziemiopłodami, a mianowicie: gryką, prosem, fasolą, grochem, bobem, peluszką, soczewicą, wyką, rzepakiem ozimym i letnim, kukurydzą, łubinem i seradelą".

Art. 2. Ostatni ustęp art. 3 powołanej ustawy otrzymuje brzmienie następujące:

„Wytwórcy rolni mają prawo wolnej dyspozycji nadwyżką zbóż kłosowych jedynie w następujących wypadkach: nadwyżką żyta i pszenicy, jeżeli

cały kontyngent odstawili żytem i przenicą, nadwyżką zaś jęczmienia i owsa, jeżeli cały kontyngent odstawili zbożem kłosowem".

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze uzyskuje moc obowiązującą z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Obrony Państwa:
w. z. *Witos*

Prezydent Ministrów:
w z. *Daszyński*

(Dziennik Ustaw № 92 z dnia 29.IX. 1920 r. poz. 606).

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych w przedmiocie zmiany rozporządzenia w sprawie poboru koni z dnia 26 lipca 1919 r. (Monitor Polski, № 182, z dnia 14 sierpnia 1919 r.).

Na mocy ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych z dnia 11 kwietnia 1919 r. (Dz. Pr. № 32 poz. 264) i ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. (Dz. Ust. Rz. P. № 37 poz. 212) w przedmiocie przywrócenia mocy obowiązującej i częściowej zmiany ustawy z dnia 11 kwietnia 1919 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych (Dz. Pr. 1919, № 32, poz. 264), oraz w częściowej zmianie rozporządzenia w sprawie poboru koni z dnia 26 lipca 1919 r. (Monitor Polski, № 182 z dnia 14 sierpnia 1919 r.) zarządza się co następuje:

Art. I. Rozdział zapotrzebowania.

Rozdziału zapotrzebowanej przez armję ilości koni na poszczególne Województwa dokonywa Ministerstwo Rolnictwa i D. P. w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych. Ścisłego podziału wyznaczonego kontyngentu koni na poszczególne powiaty dokonywa Urząd Wojewódzki w porozumieniu z Dowództwem Okręgu Generalnego. Podziału wyznaczonego na powiat kontyngentu koni pomiędzy gminy oraz repartycję pomiędzy większą i mniejszą własność dokonywa powiatowa Komisja Poboru Koni przy współudziale przedstawicieli mniejszej i większej własności.

Art. II. Zwolnienia od poboru.

Poborowi nie podlegają:

1) Konie w wieku poniżej lat 4-ch.

2) Konie ze stadnin państwowych (depot i stacje ogierów).

3) Konie, należące do władz państwowych i samorządowych, według etatów, zatwierdzonych przez odnośne Ministerstwa, względnie przez władze, w myśl postanowień organizacyjnych do tego powołane.

4) Konie prywatne, potrzebne do przewożenia poczty, według etatu, zatwierdzonego przez Dyrekcję Poczt i Telegrafów.

5) Konie, potrzebne dla celów policyjnych i sanitarnych oraz dla straży ogniowych, według etatu, zatwierdzonego w sposób, jak pod 3).

6) Konie, należące do instytucyj i zakładów użyteczności publicznej, posiadające zaświadczenia odnośnego Województwa, w Małopolsce — Generalnego Delegata Rządu, w miastach: Warszawie, Łodzi i Lublinie Komisarza Rządu, w Krakowie i Lwowie—Prezydenta miasta.

7) Konie, należące do ambasad i konsulatów oraz przeznaczone do osobistego użytku tych osób, którym, według prawa międzynarodowego, służy prawo zakrajowości.

8) Konie, stale pracujące w kopalniach, tak w głębi kopalni, jak i na powierzchni.

9) Konie, używane stale do będących w ruchu kolejek, służących do publicznego użytku.

10) a) Ogiery i klacze, zaregestrowane jako materjał hodowlany, o ile posiadają zaświadczenia, uznane przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P., oraz klacze odstanowione ogierami państwowemi lub prywatnemi, zakwalifikowanemi do hodowli, posiadające świadectwo odstanowienia;

b) Ogiery i klacze pełnej krwi angielskiej, posiadające zaświadczenia Towarzystwa Zachęty Hodowli Koni w Polsce.

11) Konie, dostarczone przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. dla zagospodarowania odłogów, posiadające zaświadczenia Min. Rolnictwa i D. P.

12) Konie, utrzymywane wyłącznie i stale do wyścigów, co stwierdzone być winno przez Towarzystwa Wyścigów konnych, względnie w inny sposób nieulegający wątpliwości.

Art. III. Zwolnienia od dostawy na plac poboru.

Konie, wyszczególnione w art. II im pod liczbą 2), 7), 8), 9), 10) i 11), niezależnie od ich wieku, są bezwarunkowo zwolnione od przyprowadzenia na plac poboru, natomiast inne konie, poniżej lat 3, zwolnione są wprawdzie od tego obowiązku, Komisja Poboru Koni może jednak zarządzić dostarczenie tychże na plac poboru celem stwierdzenia istotnego ich wieku; konie zaś, wyszczególnione pod 3), 4), 5) i 6), tylko wtedy, jeżeli dana instytucja, względnie osoba, nieposiada więcej koni, aniżeli ilość etatowa.

Posiadacze koni, zwolnionych od dostawy na plac poboru, mają przed Komisją Poborową wykazać się dokumentem, stwierdzającym tytuł zwolnienia; od obowiązku tego zwolnieni są posiadacze koni poniżej lat 3, co jednak wójt, burmistrz musi przy Komisji stwierdzić.

Jeżeli instytucje (osoby) te posiadałyby większą ilość koni, aniżeli etatowa, w takim razie winny przyprowadzić na plac poboru wszystkie posiadane konie.

Konie chore, jak również klacze wysoko źrebne i ze źrebiętami w wieku do trzech miesięcy, są wolne od przyprowadzenia na plac poboru, jeżeli przyprowadzenie byłoby z oczywistą szkodą dla ich stanu zdrowia, co winno być stwierdzone przez lekarza weterynarji lub przez wójta i miejscowy organ Państwowej Policji.

Konie, chore na chorobę zakaźną lub o nią podejrzane, co powinno być stwierdzone przez lekarza weterynarji, a w razie przeszkody po jego stronie przez wójta lub miejscowy organ Państwowej Policji, są od dostawy na plac poboru wykluczone.

Art. IV. Miejsce i termin poboru.

Miejsce i termin poboru koni podane będą do ogólnej wiadomości przez administracyjne władze powiatowe.

Plany poboru koni, odpowiednio do rozkazów Min. Spr. Wojsk., sporządzają wojskowe Okręgi Generalne w porozumieniu z Wojewodami.

Miejscami poborowemi są w zasadzie miasta powiatowe, przyczem jednak baczyć należy, aby odległość miejsc poboru od gmin, dla których je ustanowiono, nie przekraczała 25 wiorst (kilometrów).

Obowiązek dostawy ciąży na właścicielach koni, oraz na posiadaczach, względnie na zawiadowcy stajni

Jeżeli konia nie przyprowadzono na miejsce poboru, przewodniczący Komisji Poborowej zarządzi dostawę jego do następnego miejsca poboru bez względu na odległość.

Na miejscu poboru konia mają być ustawione wedle gmin konie każdego właściciela zosobna. Konie przyprowadzić należy z uździenicami i postronkami, podkute w sposób w danej miejscowości praktykowany Dostawiający obowiązany jest do przeprowadzenia koni przed Komisja Poborową sam lub przez swą służbę, a w razie pobrania konia odprowadzić go w ten sam sposób do miejsca zbornego.

Art. V. Obowiązki gminy.

Do obowiązku gminy, prócz ogłaszania przez nie zarządzeń, połączonych z poborem koni, należy:

1) Wójt (zastępca), względnie burmistrz (naczelnik miejskiej Policji Komunalnej) obowiązany jest przy pomocy miejscowych organów policyjnych dopilnować, aby wszystkie konie, obowiązane do stawiennictwa, zostały w terminie dostawione na plac poboru.

2) Wójt (burmistrz), względnie jego zastępca, obowiązany jest w dniu poboru przybyć na plac poboru ze spisem wszystkich koni, znajdujących się w jego gminie, dać wyjaśnienie co do koni brakujących, oraz wszystkich koni, w myśl postanowień Art. III i IV, uwolnionych od przyprowadzenia na plac poboru.

3) Wójt (burmistrz) stwierdza tożsamość dostawionych koni z końmi w spisie wymienionemi; jeśli sam nie zna wszystkich koni, winien z sobą przyprowadzić w tym celu potrzebnych mężów zaufania.

4) Gdyby koń musiał być doprowadzony do dalszego miejsca poboru (art IV ust. 5), w takim razie wójt może w zastępstwie swojem wysłać wraz z posiadaczem konia osobnego męża zaufania, wręczając mu odpowiednią legitymację.

5) Wszystkie gminy powiatu obowiązane są dostarczyć potrzebną ilość paszy na tymczasowe wyżywienie pobranych koni, a to według rozdziału powiatowej władzy administracyjnej. Jako cena paszy na miejscu poboru obowiązuje cena, ustalona dla ogólnej przymusowej dostawy paszy. Jeżeli cena taka nie zostałaby ustanowiona, w takim razie oznacza ją Powiatowa Komisja świadczeń wojennych.

6) Gminy (miasta), w obrębie których znajdować się będą miejsca poboru, winny przygotować: 1) lokal dla Komsji poborowei, 2) odpowiednie miejsce poboru wedle wskazówek powiatowych władz administracyjnych, 3) stajnie dla pobranych koni, 4) paleniska dla rozgrzewania żelaza dla znaczenia koni.

Aż do czasu unormowania należności kwaterunkowych, należność za stajnie i paleniska, o ile nie da się jej ustalić w drodze porozumienia, ustali Powiatowa (miejska) Komisja świadczeń wojennych. Należności te, jak również należność za paszę, prezes komisji remontowej wypłaci na ręce przewodniczącego Komisji Poboru Koni dla wypłaty, komu należy.

Art. VI. Komisje poboru koni.

A. Skład.

Komisje Poboru koni składają się z następujących członków:

1) Przewodniczącym jest Powiatowy Komisarz Rządowy, względnie Starosta, w miastach o własnym statucie prezydent miasta (zastępca), względnie przez niego w tym celu wyznaczony jeden z ławników, a w miastach. Warszawie, Łodzi i Lublinie — Naczelnik Policji Komunalnej.

2) Przedstawiciele Armji, mianowicie: prezes Komisji remontowej i wojskowy lekarz weterynarji.

3) Trzej delegaci reprezentanci powiatowej — małej i wielkiej własności rolnej oraz przemysłu. Autonomiczna reprezentacja powiatowa może w tym celu wyznaczyć delegatów i nie ze swego grona; jeżeli reprezentacja powiatowa delegatów do Komisji nie wybierze, Przewodniczący Komisji Poboru Koni powołuje delegatów reprezentacji powiatowej, wybranych na zasadzie rozporządzenia o powiatowych komisjach świadczeń wojennych (Monitor Polski Nr. 118 z 28 maja 1919 r.).

W miastach wyszczególnionych w punkcie 1 delegatów do Komisji Poboru Koni wybierają Rady Miejskie.

4) Trzej rzeczoznawcy.

Rzeczoznawców tych i odpowiednią ilość zastępców wyznacza reprezentacja powiatowa, a w miastach wyszczególnionych w punkcie 1 Rada Miejska.

Rzeczoznawcy mogą być wyznaczani z poza łona reprezentacji powiatowej (Rady Miejskiej).

Na rzeczoznawców należy powoływać osoby nieposzlakowane, biegłe w swym zawodzie, przedewszystkiem z pomiędzy członków związków i stowarzyszeń rolniczych lub zajmujących się hodowlą koni.

5) Powiatowy referent rolny, a w jego braku powiatowy lekarz weterynarji, jako reprezentant Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych

Do ważności czynności Komisji Poborowych konieczną jest obecność przewodniczącego i prezesa Komisji remontowej, względnie ich zastępców.

W razie nieobecności delegatów reprezentacji powiatowych (Rady Miejskiej) przewodniczący powołuje na ich miejsce osoby z pośród obecnych posiadaczy koni. W ten sam sposób odbywa się zastępstwo nieprzybyłych rzeczoznawców; wszelako w razie nieprzybycia 2 ch lub trzech rzeczoznawców, albo ich zastępców, wyznaczonych przez powiatową reprezentację (Radę Miejską). Prezesowi Komisji remontowej służy prawo wstrzymania czynności szacunkowej (Art. VII lit. B.)

B. Zakres działania.

Zakres działania członków Komisji:

1) Przewodniczący kieruje całym tokiem poboru, o ile nie rozchodzi się o czynności, wyłącznie wchodzące w zakres działania reprezentantów armji.

Pomiędzy innemi, odbiera on przysięgę od rzeczoznawców, że czynności swe przy szacowaniu spełniać będą według swej najlepszej wiedzy i woli, nie powodując się w żadnym wypadku względami postronnemi. Z czynności tej spisuje się osobny protokuł.

2) Przedstawiciele Armji decydują, który z koni ma być pobrany.

3) Delegaci reprezentacji powiatowej (Rady Miejskiej) są meżami zaufania powiatu (miasta): jako tacy służą radą innym członkom komisji, w szczególności co do ilości koni, mających być pobranemi z poszczególnych gmin lub od poszczególnych właścicieli.

4) Rozstrzyganie wątpliwości, czy dany koń podlega zwolnieniu od poboru, należy do przewodniczącego Komisji Poboru Koni, prezesa Komisji Remontowej i delegatów reprezentacji powiatowej (Rady Miejskiej). W razie równego podziału głosów rozstrzyga głos przewodniczącego. Na żądanie jednak reprezentantów Armji, odnośny koń powinien być odstawiony na plac poboru, oszacowany i obdzielony kartą pobrania (Art. VIII, ust. 3), Skargi na decyzje, powzięte w myśl niniejszego ustępu, mogą być składane trybem, w art. 11 ustawy o świadczeniach wojennych z dnia 11 kwietnia 1919 r. wskazanym.

5) Zakres działania rzeczoznawców wyszczególniony w Art. VII lit B.

6) Powiatowy referent rolny, względnie powiatowy lekarz weterynarji, jako reprezentant Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych, jest rzeczoznawcą we wszystkich sprawach hodowlanych, względnie weterynaryjnych, wyłaniających się w trakcie komisji.

7) W wypadkach, w których członek Komisji lub jego rodzina są zainteresowani, członek ten winien się wstrzymać od głosowania.

8) Z całego toku Komisji Poboru Koni sporządza się protokuł, i protokuł ten podpisują wszyscy członkowie Komisji.

C. Wynagrodzenie i odpowiedzialność członków Komisji.

Cywilnym członkom Komisji Poboru Koni należy się wynagrodzenie i prawo użycia podwód według Art. II i III rozporządzenia w sprawie powiatowych Komisji świadczeń wojennych z 17 maja 1919 r (Monitor Polski Nr. 118); aż do uregulowania sprawy podwód dla osób wojskowych wojskowi członkowie Komisji Poboru Koni i ich personele korzystają z tych samych praw, co i cywilni członkowie tych Komisji.

W razie niedojścia do skutku poboru koni wskutek nieobecności członka komisji z jego winy, członek ten ponosi wszelkie koszty, związane z powołaniem komisji poborowej.

Wydanie orzeczenia należy do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

Art. VII. Wynagrodzenie za konie.

A. Ceny.

Za konia typu kawaleryjskiego i artyleryjskiego I kategorji — mk. pol. 35.000.

Za konia typu kawaleryjskiego i artyleryjskiego II kategorji — mk. pol. 33.000.

Za konia typu kawaleryjskiego i artyleryjskiego III kategorji — mk. pol. 30.000.

Za konia typu taborowego I kategorji — mk. pol. 28.000.

Za konia typu taborowego II kategorji — mk. pol. 25.000.
Za konia typu taborowego III kategorji — mk. pol. 22.000.
Ceny powyższe obowiązują aż do odwołania.

Jako konie taborowe uważa się konie, poniżej 148 ctm, konie wyższe — za kawaleryskie lub artyleryjskie, stosownie do ich budowy.

Za konie typu kawaleryjskiego i artyleryjskiego specjalnie dobre, wysokokrwiste, dopłaca się 10% ustanowionej ceny.

Za uździenice i postronek, z któremi pobrany koń ma być oddany, nie należy się osobna zapłata.

B. Oznaczenie ceny.

Rzeczoznawcy oznaczają kategorję zapłaty. Jeżeli dwóch rzeczoznawców oświadczy się za jedną i tą samą kategorją ceny, a trzeci rzeczoznawca za kategorją o jeden stopień wyższą lub niższą, w takim razie utrzymuje się kategorja, zaproponowana zgodnie przez dwóch rzeczoznawców; jeżeli każdy z 3-ch rzeczoznawców oświadczy się za jedną z trzech kategorji, to utrzymuje się jako obowiązująca kategorja średnia; to samo ma miejsce, jeżeli dwóch rzeczoznawców oświadczy się za kategorją najwyższą lub najniższą, a trzeci rzeczoznawca za najniższą względnie najwyższą

Przyznanie 10% dodatku za konie kawaleryjskie lub artyleryjskie specjalnie dobre, wysokokrwiste, następuje jedynie w razie jednogłośnego oświadczenia się za tem wszystkich rzeczoznawców.

Przedstawiciel armji nie głosuje, jednak służy mu prawo zrzeczenia się pobrania konia, którego, według jego zdania, za wysoko zaklasyfikowano.

Oświadczenia rzeczoznawców co do kategorji poszczególnych koni (dodatku 10%) mają być wyrażone w ogólnym protokule Komisji Poboru koni.

Art. VIII. Pobranie koni.

O ile zapotrzebowanie Armji na to zezwoli, część pobranych koni może być pozostawiona czasowo ich dotychczasowym posiadaczom.

Ilość koni podlegających czasowemu pozostawieniu w poszczególnych powiatach, względnie w gminach, ustalona zostanie trybem, podanym w art. I

Właściciele lub posiadacze koni, czasowo u nich pozostawionych, otrzymują dla każdego konia kartę pobrania, same zaś konie oznaczone będą przez administrację wojskową piętnem pobrania.

Karta pobrania konia, oznaczona liczbą bieżącą rejestru Komisji Poboru Koni, zawierać winna imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania posiadacza konia, opis, typ i kategorję konia, piętno pobrania, cenę oraz obowiązki, ciążące na posiadaczu.

Karty pobrania konia podpisuje przewodniczący Komisji i prezes Komisji remontowej.

Prezes Komisji remontowej wręcza przewodniczącemu spis koni czasowo pobranych, zawierający te same rubryki, co karty pobrania.

Karta pobrania obowiązuje przez jeden rok, licząc od dnia wystawienia, o ile późniejsze rozporządzenie inaczej nie postanowi.

Posiadacz konia, czasowo pozostawionego, może go aż do czasu powołania używać w sposób normalny; używanie konia w sposób nadmierny, dla jego stanu zdrowia szkodliwy, jak niemniej wszelkie rozmyślne obniżanie wartości konia, podpada pod postanowienie art. X.

W razie padnięcia konia, czasowo pozostawionego, właściciel nie ma prawa do żadnego wynagrodzenia. O padnięciu należy powiadomić państwowe władze administracyjne I instancji, względnie burmistrza, które po stwierdzeniu padnięcia, przesyłają kartę pobrania Dow Gen. Okręgu z zaznaczeniem na niej faktu i przyczyn padnięcia.

Koń, obdzielony kartą pobrania, może być, za wiadomością władzy wskazanej w ustępie 12 niniejszego art, odstąpiony, jednak tylko osobie, która używać go będzie w tym samym powiecie (mieście). Nowoużytkujący przejmie na siebie wszystkie obowiązki swego poprzednika.

Powołanie konia w ciągu czasu ważności karty pobrania może nastąpić w każdej chwili Powołanie zarządza Ministerstwo Spraw Wojskowych; zawiadomienie właścicieli lub posiadaczy koni o powołaniu należy do państwowych władz administracyjnych I instancji, względnie Magistratów miast, wyszczególnionych w art X, punkt 2 Rozporządzenia Wykonawczego z 1 maja 1919 r. do ustawy o rzeczowych świadczeniach wojennych.

Do miejsca odbioru należy konia dostawić z uździenicą i postronkiem, podkutego w sposób w danej okolicy praktykowany. Odbioru dokonywa Komisja Remontowa w obecności miejscowego powiatowego Komisarza Rządowego i 2 ch mężów zaufania, przez niego powołanych.

Komisji Remontowej służy prawo odebrania konia lub zwolnienia go od poboru. To samo prawo służy Komisji Remontowej w razie stwierdzenia nadmiernego użycia konia, lub uszkodzenia jego, przyczem Powiatowy Komisarz Rządowy wdraża postępowanie karne, a w miarę zachodzących okoliczności natychmiast wydaje orzeczenie.

Pobranie lub zwolnienie konia stwierdza prezes Komisji Remontowej na karcie pobrania, którą zwraca posiadaczowi konia.

W razie pobrania konia prezes Komisji Remontowej stwierdza na karcie pobrania wydanie asygnaty kasowej (art. IX).

Komisja Remontowa może w myśl art. V punkt 5 zażądać dostarczenia paszy na miejsce dostawy.

Art. IX. Zapłata.

Wypłaty za zarekwirowane konie dokonywują Powiatowe Kasy Skarbowe (urzędy podatkowe).

Szczegóły sposobu tych wypłat normowane będą wewnętrznemi przepisami Ministerstwa Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

W razie pobrania konia czasowo pozostawionego, co do którego nasunęło się podejrzenie nadmiernego użycia, względnie rozmyślnego obniżenia wartości, asygnatę kasową, wystawioną na nazwisko posiadacza, Prezes Komisji Remontowej wręcza za potwierdzeniem odbioru Powiatowemu Komisarzowi Rządowemu (prezydentowi miasta), zaznaczając na niej powód niewręczenia jej posiadaczowi koni.

Posiadacz konia dostaje w tym wypadku natychmiast odpowiednie poświadczenie od Powiatowego Komisarza Rządowego (prezydenta miasta).

W razie stwierdzenia, że koń w chwili odebrania przez Administrację Wojskową chory był na nosaciznę, właściciel odnośnego konia winien jest asygnatę kasową, względnie pobrane pieniądze, zwrócić.

O stwierdzeniu choroby Administracja Wojskowa obowiązana jest zawiadomić przewodniczącego Komisji Poboru Koni najdalej w ciągu dni 8, licząc od dnia następnego po dniu odebrania konia. Chory koń równocześnie z tem zawiadomieniem przekazany zostaje do dyspozycji powiatowego lekarza weterynarji, celem dalszego zarządzenia.

Art. X. Postanowienia karne.

Uchylanie się od obowiązków w art. IV i VIII niniejszego rozporządzenia określonych karane będzie w myśl art. 15 ustawy z dn. 11 kwietnia 1919 r. o rzeczowych świadczeniach wojennych aresztem do jednego roku lub grzywną do 100.000 mk. pol. (150.000 koron).

Nadto we wszystkich wypadkach zamiaru usunięcia koni od pobrania ulegną one konfiskacie.

Winny niedostarczenia konia na właściwy plac poboru (Art. IV ust. 5) ponosi nadto koszta podróży wójta (męża zaufania) do dalszego miejsca poboru.

Komisjom Remontowym służy prawo pierwokupu koni skonfiskowanych, a to za cenę najniższej kategorji danego typu konia.

Art. XI.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 13 lipca 1920 r.

Minister Spraw Wojskowych:
w z. *Sosnkowski* Gen.-Por.

Kierownik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:
J. Kuczyński

(„Monitor Polski" № 156 z d. 14.VIII 1920 r.)

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Kolei Żelaznych w sprawie ulg w opłatach za przejazd kolejami żelaznemi pracowników państwowych w stanie spoczynku.

Przyznane czynnym pracownikom państwowym i osobom wojskowym ulgi w opłatach za przejazd kolejami żelaznemi stosować należy od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia w „Monitorze Polskim" również do przejazdu wymienionych w rozporządzeniach z dnia 30 czerwca i 12 sierpnia 1920 r. (Monitor Polski № 147 z d. 3 lipca i №. 184 z dnia 16 sierpnia 1920 r.) pracowników państwowych i osób wojskowych, znajdujących się w stanie spoczynku.

Warszawa, d. 17 sierpnia 1920 r.

Minister Kolei Żelaznych:
w z. *J. Eberhardt*

(„Monitor Polski" № 190 z dnia 23.VIII. 1920 r.)

OKÓLNIK № 193

do pp. Wojewodów, Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego, P. Generalnego Delegata Rządu dla Galicji, PP. Inspektorów Okręgowych Pomocy Rolnej we Lwowie i w Krakowie

w przedmiocie

wykonania ustawy z dn. 3 lipca 1919 r. oraz noweli z dn. 2 lipca 1920 r. o ochronie drobnych dzierżawców rolnych.

Nowelą z dn. 2 lipca 1920 r. opublikowaną w № 56 Dziennika Ustaw poz. 346, zmieniono postanowienia ustawy z dn. 3 lipca 1919 r. № 57 Dz. P. co do trwania mocy obowiązującej przepisów o ochronie drobnych dzierżawców rolnych, co do wymiaru maksymalnej granicy czynszu dzierżawnego przed upływem czasu trwania mocy obowiązującej ustawy, w szczególności:

1) Moc obowiązującą tej ustawy zakreśloną na czas do końca 1 20 r. (art. 9 ustawy), przedłużono co do obsianych zbożem gruntów do dnia 1 września 1924, a co do gruntów pod okopowiznami do dnia 1 listopada 1924 (art. 1 noweli).

2) Normy wymiaru czynszu dzierżawnego, podane w art. 1 ustęp 1 tejże ustawy, uchylono, wprowadzając natomiast jako podstawę obliczenia maksymalnego czynszu dzierżawnego od 1 (jednej) morgi podwójną wartość 40 kg żyta obliczoną po tej cenie kontyngentowej, która obowiązywała 31 grudnia r. ub. dla danej miejscowości niezależnie od rodzaju użytkowania (art. 2 noweli).

3) Od tej maksymalnej normy dopuszczono wyjątek jedynie w wypadku, gdy czynsz, płacony w granicy dotychczasowej normy, okaże się wyższym od maksymalnego czynszu obliczonego według przepisu art. 2 go noweli, przyznając wydzierżawiającemu prawo żądania od dzierżawcy czynszu w dotychczasowej wysokości (art 2 noweli).

4) Wyjątki od normy czynszowej przewidziane w art. 1 ust. 2 tejże ustawy zniesiono — (art. 2 noweli).

5) Zastrzeżono bezwarunkową możność rozwiązania umowy dzierżawnej w trzech wypadkach wyszczególnionych w art. 3 noweli.

Zgodnie z powyższemi zmianami cofam upoważnienie do podwyższenia lub zmniejszenia ustawowych norm czynszu dzierżawnego, udzielone Starostwom okólnikiem № 123 z dn. 23 kwietnia 1920 r., zamieszczonym w № 4 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych i proszę o wydanie Starostwom odpowiedniego zarządzenia.

Warszawa, dn. 2 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 194.

do PP. Szefów Sekcji i Kierowników podległych mi Urzędów w przedmiocie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych.

Zwracam uwagę Panów na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 1920 r., w sprawie djet i kosztów podróży funkcjonarjuszów państwowych, które ukazało się w № 74 Dz. Ust Rzeczypospolitej Polskiej pod poz. 507, a weszło w życie z dniem 1 sierpnia 1920 r.

Polecam ścisłe stosowanie się do przepisów wymienionego rozporządzenia, w szczególności zaś zwracam uwagę, że:

1) przepisy te mają zastosowanie do podróży służbowych i przesiedleń, które miały miejsce, w czasie od dnia 1 lipca r. b.;

2) na czas pobierania dodatku drożyźnianego urzędnicy, funkcjonarjusze państwowi niżsi i pomocnicy kancelaryjni w b. zaborze austrjackim pobierać będą uzupełnienie djet normalnych w wysokości oznaczonej w art. 3 rozporządzenia;

3) dla żon funkcjonarjuszów państwowych przyznaje się przy przesiedleniu djety w wysokości 75%, dla dzieci w wysokości 50% zasadniczego wymiaru;

4) od daty 1 lipca r. b. wydatki na tragarzy mogą być uznawane tylko wówczas, gdy funkcjonarjuszowi przysługuje prawo przewozu bagażu;

5) zwrot kosztów podwody może następować w faktycznie wydanej kwocie tylko wówczas, gdy odpowiadają one praktykowanym w danym miejscu cenom najmu i wysokość tej kwoty jest stwierdzona, co rozumieć należy w ten sposób, że w tych wypadkach powinno być do rachunku dołączone pokwitowanie odbiorcy kwoty;

6) wszelkie rachunki kosztów podróży mają być przedkładane w terminie najdalej 14 u dni po ukończeniu podróży;

7) każdy rachunek kosztów podróży musi być zaopatrzony klauzulą władzy zarządzającej komisję lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającej konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych (użycia pośpiesznego pociągu) tudzież wykonania poruczonej czynności.

Z treścią powołanego rozporządzenia Rady Ministrów oraz niniejszego okólnika należy zaznajomić cały podwładny personel.

Warszawa, dnia 27 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 195

Do pp. Szefów Sekcyj Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

opłat skarbowych od umów na dostawy,

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 22.VI 20 r. №97266/19/S V. polecam Panom wydanie podwładnym sobie urzędom i organom, do których należy zawieranie umów o dostawy, zarządzenia by:

1) o każdem zawarciu umowy o dostawę tak dla armji, jak i dla władz cywilnych, na łączną sumę ponad 20 000 mk. zawiadamiały władzę skarbową I instancji tego powiatu, w którym dostawca ma miejsce zamieszkania,

2) w zawrzeć się mającej umowie, wstawiono klauzulę, że należność za dostawę może być użytą w odpowiedniej (conajmniej w 1/10) części na pokrycie ewentualnych zaległości w podatkach bezpośrednich, należytościach bezpośrednich i stemplowych i innych daninach publicznych,

3) władze, asygnujące należytość za dostawę do wypłaty zawiadamiały o tem wcześnie wymienioną w p. 1. władzę skarbową celem umożliwienia ewentualnego zajęcia przypadającej kwoty na pokrycie zaległości skarbowych, a nadto w wypadku, gdy umowa zawiera klauzulę, wspomnianą w p. 2, stale zatrzymywały odpowiednią (conajmniej 1/10) część pełnej należytości na pokrycie należnych, ewentualnie od dostawcy danin skarbowych. Zatrzymana część należności za dostawę może być wypłaconą dopiero wtedy, gdy dostawca przedłoży poświadczenie ze strony władzy skarbowej I instancji miejsca zamieszkania, że niezalega z opłatami skarbowemi i że wszelkie należności skarbowe od dotyczącej dostawy zostały wyrównane.

Warszawa, dn. 28 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 196

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

wykonania ustawy o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych z dnia 13 lipca 1920 r., ogłoszonej w Dz. Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej № 65 p. 429.

Zwracam uwagę panów na ustawę z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych, ogłoszoną w Dz. Ustaw Rz. P. № 65 poz. 429, na rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5

sierpnia 1920 r. o dodatkach na wysługę lat, względnie trzechlecia, za studja wyższe i dodatku drożyźnianym od płacy zasadniczej funkcjonarjuszów państwowych, ogłoszone w Dz. U. Rz. P. № 77 poz. 521 i wreszcie rozporządzenie Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dn. 5 sierpnia 1920 r. w sprawie przyznania państwowym funkcjonarjuszom niższym płac zasadniczych poszczególnych stop i płacy, przewidzianych w art. 14 ustawy o uposażeniu urzędników i państwowych funkcjonarjuszów niższych z dn. 13 lipca 1920 r. ogłoszone w Dz. U. Rz. P. № 77 poz. 520

W celu natychmiastowego wdrożenia prac, wynikających z wyżej powołanej ustawy i rozporządzeń zarządzam co następuje:

I). Dla wymiaru i asygnowania zarówno płacy zasadniczej, jak i dodatku drożyźnianego, należy zarządzić, by urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze przedstawili niezwłocznie deklaracje przepisane wzorem (jak głosi załącznik 5 do art. 17 rozp. R. M.) i złożyli je wraz z przepisanemi art. 15 i 16 rozp. R. M. dowodami swym bezpośrednim przełożonym, którzy po dopełnieniu przepisów, zawartych w art. 18, prześlą te deklaracje drogą służbową władzy przekazującej i asygnującej uposażenia i w wypadku, jeżeli urzędnik lub funkcjonarjusz niższy otrzymuje mieszkanie w naturze, podadzą wartość tego mieszkania dla potrącenia z uposażenia (art. 6 ustawy).

Pod grozą zastosowania postanowień przewidzianych w art. 20 rozp. R. M. winien każdy urzędnik i funkcjonarjusz niższy podawać niezwłocznie swej bezpośredniej władzy przełożonej do wiadomości zmiany zaszłe w stanie rodzinnym od chwili przedłożenia deklaracji i złożyć wymagane dowody urzędowe.

Władza powołana do przyznania i asygnowania uposażenia zaliczy podległych urzędników i funkcjonarjuszów niższych do właściwej grupy rodzinnej i uwzględniając klasę, do której dana miejscowość należy (art. 22) wyznaczy dodatek drożyźniany na podstawie ustalonego mnożnika, przyczem przyzna i wyasygnuje zasadniczą płacę.

Odpis pisma polecającego wypłatę zakomunikuje władza asygnująca urzędnikowi lub funkcjonarjuszowi niższemu, wymieniając do której grupy go zaliczono.

Deklaracje urzędników i funkcjonarjuszów niższych Zarządu Centralnego Ministerstwa (i bezpośrednio podległych mu Urzędów) po sprawdzeniu i potwierdzeniu przedstawią pp. Szefowie Sekcyj, względnie Naczelnicy Wydziałów, Naczelnik Kancelarji Głównej i Kierownicy Urzędów Wydziałowi Służbowemu M. R. i D. P., który po sprawdzeniu prześle je do Wydziału Rachuby.

Co do personelu podległego Głównemu Zarządowi Dóbr Państwowych, względnie Zarządom Okręgowym Dóbr Państwowych wejdzie p. Naczelnik Głównego Zarządu Dóbr Państwowych w porozumienie z Naczelnikiem Wydziału Służbowęgo.

Dwa odpisy zawiadomienia, komunikującego wysokość płacy zasadniczej i dodatku drożyźnianego, winny być przedstawione Wydziałowi Służbowemu, z czego jeden odpis będzie załączony do akt personalnych, drugi zaś udzielony Wydziałowi Rachuby.

Do wniosków o nowe przyjęcie na służbę należy załączać przepisane deklaracje.

II). Zwracam uwagę na postanowienia art. 8 i 9 ustawy, które ustalają terminy płatności uposażenia pracowników państwowych, względnie terminy wstrzymania wypłaty tegoż uposażenia w wypadku śmierci lub rozwiązania stosunku służbowego.

III). Dla wykonania powyższej ustawy w przedmiocie przyznania dodatku za wysługę lat funkcjonarjuszom państwowym stałym (mianowanym) ustanawiam komisje weryfikacyjne, a to

1) przy Zarządzie Centralnym Ministerstwa dla funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę z wyjątkiem kl. III i IV w Centrali Ministerstwa i bezpośrednio podległych mi urzędach;
2) przy Głównym Zarządzie Dóbr Państwowych dla funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę w tymże Zarządzie i w Zarządach Okręgowych Dóbr Państwowych, przyczem oczekuję wniosku p. Naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowych co do mianowania członków komisji a to: przewodniczącego, 3 członków i 3 zastępców (w myśl art. 3 rozp. R. M.).

Funkcjonarjusze pełniący służbę w chwili wejścia w życie ustawy o uposażeniu, którzy ubiegają się o zaliczenie poprzedniej służby w państwach obcych lub czasu zawodowej pracy, winni złożyć udokumentowane podania (art. 6 i 7) na ręce bezpośredniego przełożonego, który ze swoją opinją przedstawi je drogą służbową szefowi władzy, przy której będzie ustanowioną komisja weryfikacyjna.

Podania funkcjonarjuszów państwowych pełniących służbę w Zarządzie Centralnym Ministerstwa, względnie w bezpośrednio podległych mi urzędach przedłożą pp. Szefowie Sekcyj, Naczelnicy Wydziałów, Naczelnik Kancelarji Głownej i Kierownicy urzędów przez Wydział Służbowy M. R. i D. P., zaś funkcjonarjusze państwowi, podlegający Głównemu Zarządowi Dóbr Państwowych p. Naczelnikowi tegoż Zarządu, który przedstawi je Przewodniczącemu Komisji Weryfikacyjnej.

Zwracam przytem uwagę 1) że dodatek za wysługę lat przysługuje funkcjonarjuszowi państwowemu dopiero po upływie roku, od zamianowania go funkcjonarjuszem s t a ł y m (art. 4 i 15 ustawy:) 2) że praca zawodowa może być zaliczona do wysługi lat tylko wówczas, gdy funkcjonarjusz państwowy wykonywał ją jako swój zawód główny bez względu na to, czy pobierał zań wynagrodzenia, czy też nie.

Czas tej pracy zawodowej zaliczać można dopiero od chwili ukończenia 18 roku życia (art. 9 rozp. R. M.), 3) że przy wymiarze dodatku za wysługę lat, czas służby urzędnika i niższego funkcjonarjusza państwowego w rozumieniu ustawy liczy się od dnia rzeczywistego objęcia służby w Państwie Polskiem (art. 19 ustawy), 4) że co do funkcjonarjuszów, którzy przeszli do służby państwowej polskiej bezpośrednio ze służby państwowej lub samorządowej w państwach obcych w czasie od dnia 1 listopada do 31 grudnia 1918 r. ma być uważany dzień 1 listopada 1918 r. za dzień przejścia, jeżeli co do terminu przejścia zachodzą wątpliwości.

Komisja Weryfikacyjna udzieli treść uchwały wraz z aktami sprawy (dokumentami) władzy przekazującej pobory służbowe (Wydziałowi Służbowemi M. R. i D. P.), która ustali odpowiednio do ilości lat, zaliczonych przez Komisję oraz lat dotychczasowych w służbie państwowej polskiej—wysokość dodatku za wysługę lat—zakomunikuje petentowi treść uchwały i wysokość dodatku oddzielnem pismem przy zwrocie ewentualnych oryginalnych dokumentów, jeden odpis zawiadomienia z odpisami dokumentów pozostawi przy aktach personalnych, zaś drugi odpis udzieli Wydziałowi Rachuby celem uskutecznienia asygnaty. W przyszłości będą wyższe dodatki za wysługę lat przyznawane z urzędu za zgłoszeniem władzy przełożonej, która winna sporządzić dokładny wykaz terminów wysługi podwładnych pracowników.

Wzory protokułów i uchwał, tudzież zawiadomień o uchwałach Komisji Weryfikacyjnej, a także o przyznaniu dodatku za wysługę lat są zawarte w załącznikach № 1, 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów.

IV). Dla celów przyznania i asygnowania dodatku za wyższe studja winni funkcjonarjusze państwowi wnieść do bezpośredniej władzy przełożonej podanie udokumentowane dowodami z ukończenia jednej ze szkół akademickich, które to podanie winno być przedstawione władzy, przekazującej pobory służbowe. (Wydziałowi Służbowemu, względnie Gł. Z. D. P.). Władza ta po zbadaniu dokumentów przyzna należny dodatek za studja wyższe osobnem zawiadomieniem. Przyznanie i asygnowanie po raz pierwszy dodatku za wyższe studja może nastąpić odrębnie lub łącznie z przyznaniem i asygnowaniem dodatku za wysługę lat. Jeden odpis zawiadomienia zatrzyma Wydział Służbowy dla akt personalnych, zaś drugi odpis doręczy Wydziałowi Rachuby.

Dodatek za studja wyższe otrzymuje urzędnik z chwilą mianowania go urzędnikiem stałym.

V). W końcu zwracam uwagę na postanowienie Prezydenta Ministrów i Ministra Skarbu z dn. 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 77 poz. 520) normujące zaliczenie posad do poszczególnych stopni płacy i uposażenia niższych funkcjonarjuszów państwowych, szczególniej zaś starszych gońców, woźnych, pomocników woźnych (Małopolska) tudzież innych pracowników Ministerstwa R. i D. P.

Powyższe zarządzenia, odnoszące się do wymiaru płacy zasadniczej, dodatku drożyźnianego i dodatku za wysługę lat, stosują się także do podań i deklaracyj niższych funkcjonarjuszów. W wypadkach w których przyznane art. 1 uposażenie poszczególnych niższych funkcjonarjuszów państwowych wraz z dodatkiem za wzsługę lat okazałoby się niższe od całego uposażenia, pobranego w lipcu 1920 r. przez danego funkcjonarjusza (płacy zasadniczej ze wszystkiemi dodatkami) przyznaje się takiemu funkcjonarszowi dodatek wyrównawczy do wysokości kwoty pobranej w lipcu 1920 r. tytułem zaliczki na uposażenie za miesiąc lipiec 1920 r. Dodatek ten pobierać będzie funkcjonarjusz do chwili, w której w drodze awansu otrzyma uposażenie wyższego stopnia płacy. Prawo do pobierania dodatku wyrównaczego odpadnie, jeżeli wskutek zmiany mnożnika zostanie podwyższona lub zniżona kwota uposażenia (art. 2). Gońcy wogóle, a starsi gońcy w wieku poniżej lat 18, przyjmowani być mogą tylko jako pracownicy kontraktowi na podstawie umowy służbowej, zawartej w poszczególnym wypadku. Wynagrodzenie ich jednak nie może nigdy przewyższać $^3/_4$ uposażenia 1-go stopnia płacy funkcjonarjuszów niższych ze stosownym dodatkiem drożyźnianym (bez dodatku za wysługę lat) (art. 3).

Pomocnicy kancelaryjni na obszarze b. zaboru austryjackiego, spełniający tylko funkcje pomocnicze, zatrzymują nadal charakter funkcjonarjuszów kontraktowych, a pobierane przez nich uposażenie nie może przewyższać każdorazowego uposażenia XII-go stopnia służbowego (bez dodatku za wysługę lat).

Unormowanie uposażenia funkcjonarjuszów państwowych niższych należy uskutecznić w formie wniosków przepisanych dla przyjęcia na służbę względnie zaawansowania (dla każdego funkcjonarjusza oddzielnie), które winna władza przełożona przedstawić władzy przekazującej pobory (pośrednio Wydz. Służb. M. R. i D. P.) łącznie z przepisanemi deklaracjami dla wymiaru dodatku drożyźnianego i dokumentami osobistemi, które będą podstawą do założenia akt personalnych w Wydziale Służbowym Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

VI). Powołana na wstępie ustawa oraz rozporządzenia obowiązują od dnia 1 lipca 1920 r.

VII). Wszyscy urzędnicy i funkcjonarjusze niżsi powinni złożyć podpisy pod odpisem art. 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5 sierpnia 1920 r. (Dz. U. Rz. P. № 77 poz. 520) na dowód, że są świadomi odpowiedzialności za prawdziwość złożonych zeznań.

Warszawa, dnia 31 sierpnia 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 197

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

zwrotu otrzymanych przez urzędników i funkcjonarjuszy państwowych należytości ewakuacyjnych.

Niniejszem podaję do wiadomości Panów okólnik Ministerstwa Skarbu, wydany 26 sierpnia r. b. № 665 1/20 w sprawie zwrotu otrzymanych przez urzędników i funkcjonarjuszy państwowych należytości ewakuacyjnych — treści następującej:

1) Pracownikom państwowym, którzy do dn. 1 września r. b. nie zwrócą należytości ewakuacyjnych stosownie do okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 17 sierpnia r. b. L. 66215/D. B., nie należy wypłacić poborów służbowych za miesiąc wrzesień, względnie należy wypłacić tylko nadwyżkę poborów ponad niezwróconą kwotę.

2) Ministerstwo Skarbu przypomina zarazem, iż listami płacy za miesiąc wrzesień, względnie także za miesiące następne nie należy obejmować tych pracowników, którzy wskutek przeprowadzonej ewakuacji otrzymali pobory za tenże miesiąc w myśl punktu 6 Uchwały Rady Ministrów z dn. 15 lipca r. b. i okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 26 lipca r. b. L. 64037/20 D. B., względnie za trzy następne miesiące w myśl instrukcji Centralnej Komisji Ewakuacyjnej z dn. 6 sierpnia r. b. i okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 10 sierpnia r. b. L. 6 777/20 D. B.

3) Jeżeli Urząd ewakuowany wrócił do swej stałej siedziby, pracownicy tego urzędu, którzy zaliczkowo otrzymali pobory za trzy miesiące, powinni je zwrócić za te miesiące, za które normalny termin płatności jeszcze nie nadszedł. Celem ułatwienia zwrotu można do pracowników tych zastosować postanowienia okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 18 sierpnia r. b. L. 66219/20 o zaliczkach na płacę. Do pracowników, którzy otrzymanych poborów nie zwrócą, należy zastosować analogicznie punkt 1 i 2 niniejszego okólnika.

4) Zarządzenie, zawarte w p. 2, niema zastowania do tych pracowników, którym przed wydaniem powołanej wyżej instrukcji Centralnej Komisji Ewakuacyjnej wypłacono na zasadzie p. 5 Uchwały Rady Ministrów z dn. 15 lipca r. b. zaliczki na płacę w wysokości podwójnych poborów miesięcznych, zaliczki te bowiem zwrotne są w dwunastu ratach miesięcznie.

Ponadto po porozumieniu się z Ministerstwem Skarbu wyjaśniam że:

a) należność ewakuacyjna, wypłacona w wysokości poborów miesięcznych urzędnikom, którzy zostali faktycznie ewakuowani wraz z urzędem, nie podlega zwrotowi,

b) urzędnikom, wymienionym w p. a, przysługuje prawo do odpowiednich djet za cały czas pobytu w miejscu ewakuacyjnem i w podróży,

c) urzędnicy, którzy zaliczkowo otrzymali djety za ilość dni większą ponad czas pobytu w drodze i w miejscu ewakuacyjnem, winni niezwłocznie zwrócić nadwyżkę wypłaconych djet, licząc od dnia faktycznego powrotu na miejsce stałego urzędowania.

Proszę Panów o ścisłe przestrzeganie powyższych przepisów.

Warszawa, dnia 2 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 198

do pp Starostów powiatów na prawym brzegu Wisły i we Wschodniej Małopolsce (odpisy Wojewodom Białostockiemu, Lubelskiemu i Warszawskiemu i Generalnemu Delegatowi Rządu dla Galicji).

Stwierdzony przez Ministerstwo Rolnictwa i D. P. nadzwyczajny brak koni w powiatach, które uległy inwazji, skłonił Ministerstwo do podjęcia kroków u Naczelnego Dowództwa, celem uzyskania z taborów wojskowych tych koni i wozów, które nie są dla wojska niezbędne. W tym celu Naczelne Dowództwo delegowało specjalne komisje, do których przydzieleni zostali przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i D. P. Przedstawiciele ci wysyłać mają otrzymane konie bezpośrednio do powiatów w ilościach, jakie się uzyskać dadzą dla zaopatrzenia w nie najbardziej potrzebujących rolników. Zaznaczam, że ilość tych koni będzie niezmiernie ograniczona i w najlepszym razie wynosić będzie paręset sztuk na powiat Rozdzielanie zatem koni musi być dokonane z największą oględnością i ograniczać się do wsi najbardziej z koni ogołoconych, ze specjalnem uwzględnieniem tych gospodarzy, którym podczas inwazji nieprzyjacielskiej zabrano jedynego konia. Niezwłocznie po przybyciu do powiatu partyj uzyskanych od wojska koni i wozów należy sporządzić dokładny ich wykaz z wyszczególnieniem maści, płci wieku (w przybliżeniu i cech szczególnych, oraz w miarę możności informacji o pochodzeniu konia (czy z rekwizycji, czy odebrany nieprzyjacielowi, z jakiej pochodzi miejscowości i t. p.). Odebrane wozy winny być również dokładnie opisane. Pretensje osób zgłaszających prawo własności do omawianych koni lub wozów mogą być uwzględniane o tyle o ile osoba interesowana w sposób niewątpliwy udowodni, że dany przedmiot był jej własnością i nie został przez nią sprzedany — jednakowoż w wypadkach wątpliwych dochodzenie w przedmiocie takich zgłoszeń nie może tamować zużytkowania koni i taboru na pomoc rolną w drodze sprzedaży.

Sprzedaż koni i wozow dokonana być winna na następujących warunkach:

1) cena poszczególnego konia oznaczona będzie przez Pana Starostę i wahać się może, stosownie do wartości konia, między czterema tysiącami, a dziesięcioma tysiącami marek, 2) rolnik, nabywający konia, wnieść winien połowę należności gotowizną, na resztę zaś wystawić zobowiązanie, płatne w ciągu najdalej dwunastu miesięcy. Zwolnienie od wpłaty 50% zaliczki pozostawione jest do uznania Panu Staroście, z usilnem jednak zaznaczeniem, że stosowane być może w wyjątkowych tylko wypadkach i po wystawieniu w takim razie zobowiązania na wpłacenie całkowitej sumy wartości konia lub wozu w ciągu 12 miesięcy od chwili ich otrzymania. Ponadto każdy nabywca winien złożyć deklarację, że nabytego konia zobowiązuje się w przeciągu 12 miesięcy nie zbywać bez zezwolenia Starostwa i że w wypadku, gdyby prawo własności zostało przyznane poprzedniemu właścicielowi, nabywca zobowiązuje się zwrócić mu konia, nie zachowując z tego powodu żadnych innych pretensyj, prócz prawa do zwrotu wpłaconej zaliczki tudzież rat i wystawionych przez się zobowiązania i deklaracji, 3) Niewpłacenie w terminie którejkolwiek raty skutkuje obowiązek wpłacenia pozostałej należytości, 4) na poczet zaliczenia w gotówce przyjmowane być mogą również i kwity rekwizycyjne, nawet niezupełnie formalnie wystawione. (Wpływy, jakieby za kwity te uzyskać się dały, byłyby w przyszłości przedmiotem odpowiedniego rozrachunku z interesowanym), 5) sumy, osiągnięte ze sprzedaży koni, winny być Ministerstwu Rolnictwa i D. P. natychmiast przekazywane wraz ze szczegółowemi sprawozdaniami, 6) w razie otrzymania wozów i uprzęży zecnce P. Starosta ocenić ich wartość nie mniej niż osiemset marek za wóz okuty i odstępować je rolnikom na tych samych zasadach, co konie.

W celu dopomożenia własności większej będzie przedsięwzięta specjalna akcja dostarczania koni przy pomocy Związku Ziemian.

Bliższe wyjaśnienia co do trybu postępowania z wymienionemi powyżej przedmiotami, wraz z wzorem deklaracji zostaną w najbliższym czasie przesłane.

Warszawa, dnia 3/IX 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

DOPEŁNIENIE OKÓLNIKA № 198.

do pp. Starostów powiatów na prawym brzegu Wisły i we Wschodniej Małopolsce (Odpisy Wojewodom: Białostockiemu, Lubelskiemu i Warszawskiemu i Generalnemu Delegatowi Rządu dla Galicji).

Jako dopełnienie do rozesłanego poprzednio okólnika № 198, zaznaczam, że ta sama procedura, oraz wszystkie prawidła tam wymienione, powinny być zastosowane nietylko do koni i wozów uzyskanych od wojska za pomocą specjalnych komisyj, ale również i do tych koni, które zostały odebrane przez władze cywilne, oraz żandarmerję polową od ludności powiatu i oddane do dyspozycji Starostwa.

Minister:
Jul. Poniatowski

OKÓLNIK № 199

do Pana Naczelnika Wydziału Rachuby, pp. Szefów Sekcyj, oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

wpłacania do kas państwowych zwracanych przez funkcjonarjuszy państwowych poborów ewakuacyjnych i zaliczek.

W uzupełnieniu okólnika Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych Nr. 197 w przedmiocie zwrotu otrzymanych przez urzędników i funkcjonarjuszy państwowych należytości ewakuacyjnych wyjaśniam, że w myśl okólnika Ministerstwa Skarbu Nr. 11750 GUK zaliczki na pobory służbowe oraz zapomogi ewakuacyjne, wyasygnowane urzędnikom z powodu zarządzonej ewakuacji, winny byc przez Rachuby i Kasy poszczególnych urzędów wpłacane na zrefundowanie odpowiednio obciązonych paragrafów i pozycyj budżetowych do tej kasy państwowej, z której sumy odnosne zostały podjęte, nie zaś do Centralnej Kasy Państwowej lub Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej.

Polecam Panom ścisłe przestrzeganie powyższego zarządzenia.

Warszawa, dnia 9 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 200

do pp. Szefów Seckyj, Naczelników Wydziałów oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

korespondowania z władzami państw obcych względnie ich przedstawicielami w Polsce.

Powołując się na okólnik № 71 z dn. 26 listopada 1919 r. w przedmiocie porozumiewania się z rządami państw obcych, (Dz. Urz. M. R. i D. P. № 24 z 1919 r. str. 649), względnie ich przedstawicielami w Polsce, ponownie zwracam uwagę Panów, że bezpośrednio korespondowanie z władzami państw obcych, czy też z przedstawicielami tychże państw w Polsce z pominięciem Ministerjum Spraw Zagranicznych jest niedopuszczalne.

Jedynie w sprawach mniejszej wagi lub wyjątkowo nagłych mogą Panowie zwracać się w formie nieoficjalnej bezpośrednio do poselstw lub przedstawicielstw Rzeczypospolitej Polskiej w danem państwie, w każdym jednak razie z uwzględnieniem przyjętego trybu t. j. za pośrednictwem Wydziału Prezydjalnego Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Warszawa, dn. 7 września 1920 r.

Minister:
w z. *Z. Chmielewski*

Szef Sekcji:
Raczyński

OKÓLNIK № 201

do pp. Naczelnika Wydziału Rachuby Zarządu Centralnego oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

wyasygnowania przypadającej pracownikom różnicy między poborami ostatecznie ustalonemi, a poborami, wypłaconemi w lipcu i sierpniu 1920 r.

Przy wykonywaniu zarządzeń moich, zawartych w okólniku № 187 z dnia 7.VIII 1920 r. co do dokonania rozrachunku poborów pracowników Ministerstwa i urzędów za lipiec i sierpień 1920 r. tylko odnośnie 2-ch pozycyj: pensji zasadniczej i dodatku drożyźnianego—należy brać pod uwagę i pilnie przestrzegać podziału miejscowości na klasy, niezbędnego dla oznaczenia mnożnika dodatku ekonomicznego, a wskazanego w Dz. Ust. № 77 z 1920 r: poz. 520 zał. №№ 6 i 7.

O ile dokonana już wypłata różnicy poborów została uskutecznioną bez uwzględnienia wspomnianego podziału na klasy, polecam Panom pobraną nadwyżkę strącić z pensji pracowników płatnych w dniu 1.X 1920 r.

Warszawa, dnia 11 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 202

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów i Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

przymusowego nabywania pożyczki państwowej przez wszystkich funkcjonarjuszy państwowych, których dochód miesięczny z płacy służbowej przenosi 3000 mk.

Niniejszem podaję do wiadomości Panów treść zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 27 sierpnia 1920 r. № 2630/U. P.

Pożyczkę przymusową będą musieli pokryć wszyscy funkcjonarjusze państwowi, tak wojskowi, jak cywilni, których dochód miesięczny z płacy służbowej przenosi 3000 marek.

Do dochodu wliczać się będzie wszelkie wynagrodzenia choćby jednorazowe (remuneracje i t. d.) i to zarówno w pieniądzach, jak i w naturze (mieszkanie i t. d.). Podstawą obliczenia pożyczki przymusowej będzie dochód pobrany od 1 kwietnia b. r. po 31 marca 1921 r., wymiar zaś nastąpi na podstawie ogłoszonej taryfy progresyjnej.

Ponieważ pożyczka przymusowa będzie pożyczką 3 procentową i nie będzie korzystała z różnych przywilejów, z których korzysta pożyczka długoterminowa, dlatego zwraca się uwagę wszystkich funkcjonarjuszy państwowych, by skorzystali jeszcze z przedłużenia terminu subskrypcji po-

życzki dobrowolnej i albo za gotówkę, albo przez spłacanie ratami nabyli w odpowiedniej wysokości pożyczkę długoterminową.

Przy tej sposobności zauważa się, że po 1 października obecnie rozpisane pożyczki nie będą sprzedawane, a ratami będzie można spłacać tylko pożyczki przed tą datą zadeklarowane.

Warszawa, dnia 13 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 203

do pp. Szefów Sekcyj i Naczelników Wydziałów

w przedmiocie

regularnego nadsyłania przez Wydziały wykazów dokonanych czynności.

Zauważyłem, iż niektóre Wydziały nie przedkładały mi wykazów czynności dokonanych za ubiegły miesiąc, jak tego wymaga okólnik mój № 53 z dn. 26 września 1919 r. w przedmiocie sporządzania wykazów zalegającej korespondencji. Polecam przeto przedłożyć mi najdalej do dn. 20 b. m. wykaz czynności poszczególnych wydziałów za ubiegły miesiąc sierpień oraz pilnie przestrzegać, aby na przyszłość wykazy tego rodzaju za dany miesiąc według załączonego wzoru były nadsyłane do Wydziału Prezydjalnego przed dniem 10-ym następnego miesiąca.

Warszawa, dnia 14 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 204

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelnika Wydziału Rachuby i Kierowników podległych mi urzędów

w przedmiocie

wykonywania budżetu.

Z nadsyłanych sprawozdań rachunkowych wynika, że nie jest należycie przestrzegana czujność nad nieprzekraczaniem kredytów, przewidzianych w poszczególnych paragrafach i pozycjach budżetu, i nie uczyniono dostatecznych zabiegów o osiągnięcie preliminowanych dochodów.

Zwracam przeto uwagę, że pp. Szefowie Sekcyj i Kierownicy podległych mi urzędów są odpowiedzialni za wykonanie budżetu zarówno w rubryce wydatków, jak i dochodów, że przekraczanie kredytów na wydatki

pod żadnym pozorem nie jest dopuszczalne, że w razie wyczerpania się kredytów należy zawczasu zwrócić się o ich powiększenie i tylko w razie przyznania większego kredytu czynić dalsze wydatki, że wreszcie należy dołożyć wszelkich wysiłków, aby przewidziane dochody zostały osiągnięte i w razie zawodu należy niezwłocznie o tem mnie zawiadomić z dokładnem wyjaśnieniem przyczyn.

Zmuszony jestem wreszcie ostrzedz, że niewykonanie powyższego pociągnie za sobą dyscyplinarną odpowiedzialność.

Warszawa, dnia 20 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 205

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

wejścia w życie ustawy o podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego (Dz. Ust. № 73 poz. 498).

Na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu z dn. 7 września r. b. № 1056/20 S. IV przypominam, że z dniem 11 września r. b. weszła w życie ustawa z dn. 16 lipca 1920 r. o tymczasowem podwyższeniu i zrównaniu stawek przy niektórych opłatach stemplowych na obszarze b. zaboru rosyjskiego i austrjackiego (Dz. Ust. № 73 poz. 498) oraz rozporządzenie wykonawcze do tej ustawy (Dz. Ust. № 84 p. 562). Podwyższenie to odnosi się do opłat stemplowych od kwitów, rachunków, aktów założenia i podwyższenia kapitału zakładowego spółek, akcyj, skryptów dłużnych, umów o przeniesienie nieruchomości i ruchomości, pełnomocnictw, podań, załączników i świadectw urzędowych. Wskutek tych przepisów ulegają zmianie także opłaty stemplowe unormowane przez Ministerstwo Skarbu w instrukcjach dla urzędów państwowych, mających siedzibę na obszarze b. okupacji niemieckiej i austrjacko-węgierskiej w przedmiocie opłat stemplowych od umów o dostawę lub robotę, zawieranych przez te urzędy (Dz. Urz. Min. Skarbu № 8/19 poz. 111 i № 22/19 poz. 311).

Proszę więc Panów o zapoznanie się należyte z temi przepisami i ścisłe ich stosowanie.

Warszawa, dnia 20 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski*

OKÓLNIK № 206

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelnika Zarządu Głównego Dóbr Państwowych, Głównego Inspektora Ochrony Lasów, Naczelnika Zarządu Stadnin Państwowych oraz do pp. Wojewodów Lubelskiego i Kieleckiego

w przedmiocie

rozpoczęcia czynności urzędowych przez Izbę Kontroli Państwa w Kielcach.

Niniejszem podaję do wiadomości Panów, że zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 stycznia r. b. Izba Kontroli Państwa w Kielcach rozpoczęła swą działalność w dniu 15 b. m. W związku z tem polecam ścisłe stosowanie się do postanowień Dekretu o Najwyższej Izbie Kontroli Państwa z dn. 7.II 1919 r. (Dziennik Praw № 14 poz. 183), postanowień Tymczasowego regulaminu Najwyższej Izby Kontroli Państwa i jej organów (Monitor Polski z 1920 r. № 41 i 42) oraz postanowień tymczasowej instrukcji o zastosowaniu i zakresie kontroli (Dziennik Urzędowy M. R. i D. P. № 27 str. 728) i proszę o wydanie zarządzeń podwładnym organom I instancji, aby ściśle stosowały się do wyżej wymienionych przepisów.

Warszawa, dn. 21 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Z. Chmielewski.*

OKÓLNIK № 207

do pp. Wojewodów Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego i Warszawskiego

przedmiocie

pomyślnego wykopania ziemniaków i buraków cukrowych.

Wobec doniosłego znaczenia sprawy pomyślnego wykopania okopowych ziemniaków i buraków cukrowych, Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych prosi o nadsyłanie wiadomości w okresach tygodniowych, poczynając od dn 1.X 1920 r. do 10.XI 1920 r. o przebiegu zbiorów tych okopowych z wykazaniem procentowych ilości wykopanych ziemniaków i buraków u drobnej i większej własności, oraz wysokości otrzymywanych plonów z 1-go morga w każdym powiecie województwa. Gdyby zachodziły przeszkody w kopaniu, należy wymienić, z jakich powodów zachodzą trudności przy zbiorach, oraz w razach potrzeby zwracać się do władz odnośnych o przydzielenie jeńców do pomocy.

Dla przyśpieszenia tych wiadomości Ministerstwo Rolnictwa i Dóbr Państwowych prosi o polecenie starostwom, ewentualnie referentom rolnym przy starostwach, wysyłania tych sprawozdań tygodniowych w dwóch egzem-

plarzach, jeden egzemplarz do województwa, drugi wprost do Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych do Warszawy.

Pierwsze wiadomości z dn. 1 X nadsyłane przez Starostwa obejmować winny sprawozdania za wrzesień.

Warszawa, dnia 25 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Raczyński*

OKÓLNIK № 208

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelnika Wydziału Rachuby, Naczelnika Głównego Zarządu Dóbr Państwowch, Naczelnika Zarządu Stadnin Państwowych, Głównego Inspektora Ochrony Lasów, do pp. Wojewodów Białostockiego, Lubelskiego i Warszawskiego, oraz do Pana Inspektora Okręgowego Pomocy Rolnej we Lwowie

w przedmiocie

kredytów na naprawę szkód zrządzonych przez bolszewików.

Niniejszem podaję do wiadomości Panów treść okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 18 września r. b. № 67758 20.

„Wobec wniosków, jakie Ministerstwa zgłaszają o kredyty dodatkowe na pokrycie szkód zrządzonych w gmachach i biurach państwowych przez najście bolszewickie, Ministerstwo Skarbu zawiadamia, iż każdy wniosek o kredyt na konieczne reperacje w budynkach winien opierać się na zwięzłym kosztorysie, sporządzonym przez właściwe organa techniczne.

Odnośnie do uzupełnienia poniesionego w inwetarzu biurowym ubytku Ministerstwo Skarbu zauważa że wobec wysokich cen na materjały piśmienne w miejscowościach położonych po prawej stronie Wisły, należy wszelkie zapotrzebowania urzędów w tym względzie załatwiać możliwie hurtowo w Warszawie lub innych większych ośrodkach, by uniknąć przepłacenia i nie przyczyniać się przez większe zakupy do podnoszenia cen na przedmioty, których wielki brak odczuwa się w miejscowościach zniszczonych".

Proszę Panów o ścisłe stosowanie powyższych zarządzeń.

Warszawa, dn. 25 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Raczyński*

OKÓLNIK № 209.

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów, Naczelnika Kancelarji Głównej i Kierowników podległych Ministerstwu urzędów

w przedmiocie

urlopów wypoczynkowych urzędników Ministerstwa oraz służby niższej.

Powołując się na okólnik z dnia 20 kwietnia 1920 r. № 117 przedłużam niniejszem sezon tegorocznych urlopów wypoczynkowych do końca grudnia r. b. — Zastrzegam przytem, że:

a) Urlopy wypoczynkowe udzielane być mogą tylko w miarę powrotu do pracy reklamowanych z wojska pracowników, którzy mogliby zastąpić w pracy urlopowanych,

b) kolejność korzystania z urlopu zachowaną będzie według listy, sporządzonej w wykonaniu powołanego okólnika № 117,

c) odchylenia od tej kolejności będą dopuszczane na wniosek właściwego Naczelnika Wydziału,

d) urzędnicy i niżsi i funkcjonarjusze, którzy dotąd nie korzystali z urlopu wypoczynkowego, mogą otrzymać urlop dwutygodniowy z powyższemi w pp. a., b. i c. zastrzeżeniami,

e) urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze w wypadkach udowodnionej świadectwem lekarskiem konieczności ratowania zdrowia mogą otrzymać: trzy, najwyżej cztery tygodnie urlopu,

f) w każdym poszczególnym wypadku pp. Szefowie Sekcyj, Naczelnicy Wydziałow, Naczelnik Kancelarji Głównej, względnie Kierownicy Urzędów, stwierdzą na podaniu petenta, że udzielenie urlopu nie będzie połączone ze szkodą dla toku poruczonych czynności służbowych.

Okólnik niniejszy nie uchyla zastrzeżeń co do urlopowania personelu Wydziału Rachuby.

Warszawa, dn. 27 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Raczyński*

OKÓLNIK № 210

do pp. Szefów Sekcyj, Naczelników Wydziałów oraz Kierowników wszystkich podległych mi urzędów

w przedmiocie

trybu zarachowywania wypłaconych urzędnikom i funkcjonarjuszom należytości ewakuacyjnych.

W uzupełnieniu okólnika mego № 197 z d. 2 września r. b. i na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu № 67395/20 niniejszem podaję do wiadomości Panów, że wypłaty wynikające z tytułu niepodjęcia w swoim czasia zasiłku ewakuacyjnego należy zarachowywać na nowowprowadzoną do

budżetu Ministerstwa Skarbu pozycję: „Ewakuacja urzędów państwowych“, która to pozycja w budżecie b. zaboru rosyjskiego stanowi poz. 14 par. 9 Działu I.

Warszawa, dn. 27 września 1920 r.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
w z. *Raczyński*

SPROSTOWANIE.

W № 9 „Dziennika Urzędowego” na str. 580 pod tekstem Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie zajęcia drzewa budulcowego i opałowego iglastego w lasach maj. Sulmierz w pow. Ciechanowskim winno być podane źródło: „Monitor Polski” № 200 z dnia 3.IX — 1920 r.

Tłoczono w Drukarni Państwowej
z polecenia Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych. № 11669